

1939

MISIJSKI KALENDAR
S.V. PETRA KLAVERA

BLAGOSLOVLJENA NOVA GODINA SVIMA ČITATELJIMA NAŠEGA MISIJSKOGA KALENDARA!

Premda tako rano šaljemo naš kalendar, nadamo se, da će dragi čitatelji i sada već rado primiti srdačne želje Družbe sv. Petra Klavera, koja u jedinstvu sa svima misionarima Afrike moli za sve plemenite duše, koje pomažu sveto djelo molitvom, žrtvom i darom.

Toj želji dodaje ona iskrenu hvalu za sve, što bje dosad učinjeno — i skromnu molbu za daljnju pomoć!

Poslušajmo glas Namjesnika Kristova: »Vjernici treba da jednodušno sudjeluju u svetome misijskom radu!«

Pomozimo dakle svi — svatko prema mogućnosti!

Službenica Božja Marija Terezija Ledóchowska kliče nam: »Najbožanstvenije od božanskih stvari jest: sudjelovati u radu za spas duša.«

Našim revnijim suradnicima uslobodujemo se poslati po 2 kom. kalendara, da se misijska ideja što više proširi.

Na 10 kalendara — 1 gratis!

Naručuje se na adresu:

DRUŽBA SV. PETRA KLAVERA,
Zagreb, Draškovićeve 12.

MISIJSKE »DINAR BROŠURICE«.

- »Dječica kod jaslica«
- »Francek, sabirač dinara«
- »Kako je Daniel došao k svijetlu vjere«
- »Maričina grlica«
- »Kako je mala Marija željela poslati slavna«
- »Nijami, mala pobjednica«
- »Stanko i njegov andeo«
- »Sveti Petar Klaver«
- »Tarzicije«
- »Bahita« (nešto veća brošurica) stoji 2 Din.

Sve te misijske knjižice dobiju se kod:

Družbe sv. Petra Klavera, Zagreb, Draškovićeve 12.

MISIJSKI KALENDAR

SV. PETRA KLAVERA

ZA GODINU GOSPODNJU

1939.

GODINA TRINAESTA.

Cijena 5 Din.

PRIJEPIS ZABRANJEN.

ZAGREB.

NAKLADA DRUŽBE SV. PETRA KLAVERA,
DRAŠKOVIĆEVA ULICA 12.

**Srce Isusovo, Kralju i središte sviju srdaca,
smiluj se nama!**

Presveto Srce Isusovo smiluj se nama!

Ljepota vječna i Dobrota sama
Jedno je Srce od svih najmilije,
U njemu sve je milje vječne sreće
I neizmjernu ljubav Ono krije.
Tajinstveno Blago lijepog raja
Al sakriveno od nebeskog sjaja ...
Srce Isusovo, u kojem prebiva sva punina Božanstva
smiluj se nama!

O Srce Kralja svih naroda svijeta
I uzvišeni vodo svih vladara,
Koj' kraljevstvo svoje slavno širiš
Sakriven skromno u Tajni oltara.
O Veličino, tko Te shvatit može?
Isuse Kralju, vječni, sveti Bože!
Srce Isusovo, veličanstva beskrajnoga,
smiluj se nama!

O Isuse, božanski naš Kralju,
Još milijuni ne poznaju Tebe,
Na afričkom žarkom kontinentu
Crnačka duša svejednako zebe ...
O nek uskrsnu iz pogubne tmine,
Život im daruj, svijetlo nek im sine!
Srce Isusovo, živote i uskrsnuće naše,
smiluj se nama!

Mi vjerujemo u pobjedu Tvoju
I stavljamo u Tebe svu nadu,
Ti spasiti ćeš duše naše braće,
Što čame bijedne u poganstva jadu.
Za sve je sveta Krvca prolivena —
I za ta bijedna afrička plemena ...
Srce Isusovo spasenje onima, koji se u Te ufaju,
smiluj se nama!

Sva srca neka Tebi, vječni Kralju
S nebeskim zborom kliču vijek »Hosanna«,
I poganima bijednima se smiluj
Molimo Te, za ljubav svetih Rana.
Kraljevstvo jedno ljubavi i mira —
Sve duše — ovce jednoga Pastira!...
Srce Isusovo, Kralju i središte sviju srdaca
smiluj se nama!

„Misni savez za Afriku“

jest lijepa ustanova Marije Terezije Ledóchowske,
kanonički potvrđena od generalnog vikara Pape Pija X.
dne 5. V. 1908.

Članovi »Misnog saveza« postaju dionici 300 sv.
Misa, koje se svake godine čitaju na sve njihove nakane.
Članarina je jednom zauvijek 5 Din. Članovi mogu do-
biti sličicu upisnicu. Upis vrijedi za žive i mrtve.

Popis članova i upisninu prima zahvalnim »Bog pla-
tio!« u ime afričkih misija

Družba sv. Petra Klavera
Zagreb, Draškovićeve 12.

*»Da se dostojiš sve, koji lutaju, k crkvenom
jedinstvu povratiti i sve nevjernike k svijetlu evandjelja
privesti — molimo Te, usliši nas!*

Pio XI. — 300 d. o.

KRALJEVSKA PORODICA JUGOSLAVIJE

NJEGOVO VELIČANSTVO KRALJ

PETAR II.

Prvorođeni sin Blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra
I., Ujedinitelja. Rođen u Beogradu 6 septembra (24 avgusta)
1923 g. Stupio na prijesto 9 oktobra (26 septembra) 1934 god.

NJENO VELIČANSTVO KRALJICA-MATI

MARIJA

Rođena u Goti 27 decembra 1899 god. (po starom kalendaru)
9 januara 1900 (po novom), kći rumunjskog Kralja Ferdinanda
I. Vjenčana sa Blaženopočivšem Kraljem Aleksandrom Ujedi-
niteljem 8 juna (26 maja) 1922 godine.

NJEGOVO KRALJEVSKO VISOČANSTVO KRALJEVIĆ

TOMISLAV

Brat Nj. V. Kralja Petra II.

Rođen u Beogradu 19 (6) januara 1928 g.

NJEGOVO KRALJEVSKO VISOČANSTVO KRALJEVIĆ

ANDREJ

Brat Nj. V. Kralja Petra II.

Rođen na Bledu 28 (16) juna 1929 god.

NJEGOVO KRALJEVSKO VISOČANSTVO KRALJEVIĆ

DORĐE

Prvorođeni sin Blaženopočivšeg Kralja Petra I Velikog Oslo-
bodioca; brat Blaženopočivšeg Viteškog Kralja Aleksandra I.
Ujedinitelja; stric Njegovog Veličanstva Kralja Petra II. Ro-
đen na Cetinju 8 septembra (26 avgusta) 1887 g.

NJEGOVO KRALJEVSKO VISOČANSTVO

KNEZ ARSEN KARADORĐEVIĆ

Brat Blaženopočivšeg Kralja Petra I Velikog Oslobodioca.
Rođen u Temišvaru 16 (3) aprila 1859 god.

**SIN NJEGOVOG KRALJEVSKOG VIŠOČANSTVA KNEZA
ARSENA NJEGOVO KRALJEVSKO VIŠOČANSTVO**

KNEZ NAMESNIK PAVLE KARADORĐEVIĆ

Sin od strica Blaženopočivšeg Kralja Aleksandra I. Ujedinitelja. Rođen u Petrogradu 27 (15) aprila 1893 god. Vjenčao se 22 (9) septembra 1923 g. sa Njenim Kraljevskim Višočanstvom grčkom Princezom Olgom.

NJEGOVO KRALJEVSKO VIŠOČANSTVO

KNEGINJA OLGA

Kći Njegovog Kraljevskog Višočanstva Kneza grčkog Nikole, rođena u Tatoru 29 (16) maja 1903 god.

**SIN NJEGOVOG KRALJEVSKOG VIŠOČANSTVA KNEZA
PAVLA NJEGOVO KRALJEVSKO VIŠOČANSTVO KNEZ**

ALEKSANDAR KARADORĐEVIĆ

Rođen u Yajt Lodju (White Lodge Richmond, Vojvode od Jorka) 13 avgusta (31 juna) 1924 god.

**SIN NJEGOVOG KRALJEVSKOG VIŠOČANSTVA KNEZA
PAVLA NJEGOVO KRALJEVSKO VIŠOČANSTVO KNEZ**

NIKOLA KARADORĐEVIĆ

Rođen u Londonu 29 (16) juna 1928 god.

**KĆI NJEGOVOG KRALJEVSKOG VIŠOČANSTVA KNEZA
PAVLA NJENO KRALJEVSKO VIŠOČANSTVO PRINCEZA**

JELISAVETA

Rođena u Beogradu u Belom Dvoru 7 aprila (25 marta) 1936 g.

**Na nakanu naših pretplatnika i dobro-
tvori čitaju afrički biskupi i misionari
svake godine 500 sv. misa.**

POTPUNI OPROSTI

**koje mogu dobiti svi članovi Družbe sv. Petra
Klavera (pod običnim uvjetima):**

Na dan primitka.

Na čas smrti.

- 6. siječnja: Sv. Tri Kralja.
- 2. veljače: Svijećnica.
- 24. veljače: Sv. Matija, apostol.
- 3. travnja: Sv. Benedikt Filadelfski (Crnac).
- 26. travnja: Majka dobrog savjeta.
- 29. travnja: Sv. Petar mučenik (dan osnutka).
- 1. svibnja: Sv. Filip i Jakob, apostoli.
- 28. svibnja: Duhovi.
- 11. lipnja: Sv. Barnaba, apostol.
- 29. lipnja: Sv. Petar i Pavao, apostoli.
- 1. srpnja: Predragocjena Krv Isusova.
- 25. srpnja: Sv. Jakob, apostol.
- 9. rujna: Sv. Petar Klaver, apostol crnaca.
- 21. rujna: Sv. Matej, apostol i evanđelista.
- 24. rujna: Majka Božja za otkup sužnjeva.
- 15. listopada: Sv. Terezija (Vel.).
- 28. listopada: Sv. Simon i Juda, apostoli.
- 30. studenoga: Sv. Andrija, apostol.
- 21. prosinca: Sv. Toma, apostol.
- 27. prosinca: Sv. Ivan, apostol i evanđelista.

ZA ČLANOVE DJELA »AFRIČKE ŠTAMPE«

još napose:

- 29. siječnja: Sv. Franjo Saleški.
- 30. lipnja: Spomen sv. Pavla, apostola.
- 28. kolovoza: Sv. Augustin, crkveni učitelj.
- 25. studenoga: Sv. Katarina Aleksandrijska.

Prosta godina 1939.

POMIČNE SVETKOVINE:

Pepelnica 22. veljače Duhovi 28. svibnja
7 žalosti M. B. 31. ož. Presv. Trojstvo 4. lipnja
Uskrs 9. travnja Tijelovo 8. lipnja
Zaštita sv. Josipa 26. trav. Srce Isusovo 16. lipnja
Spasovo 18. svibnja Misijska nedjelja 22. list.
1. advent. nedjelja 3. pros.

NORME:

Božić, Uskrs, Duhovi, Tijelovo, Velika Gospa, Svi Sveti.

DRŽAVNI PRAZNICI:

Sv. Ćiril i Metod 24. svibnja
Vidovdan 28. lipnja
Ujedinjenje 1. prosinca
Kraljev rodendan 6. rujna

KVATERNI POST:

Proljetni: 1., 3. i 4. ožujka
Ljetni: 31. svibnja, 2. i 3. lipnja
Jesenski: 20., 22. i 23. rujna
Zimski: 20., 22. i 23. prosinca

POST I NEMRS:

Zapovijedani post i nemrs označen je zvijezdicom, nemrs križićem, a post i nemrs zvijezdicom i križićem.

ČETIRI GODIŠNJE DOBA:

Proljeće počinje 21. ožujka (dan i noć jednako dugi).
Ljeto počinje 21. lipnja (najdulji dan)
Jesen počinje 23. rujna (dan i noć jednako dugi).
Zima počinje 22. prosinca (najkraći dan).

POSEBNI MOLITVENI DANI:

Blagdan sv. Triju Kralja (Bogojavljenje) i Svijećnica da svijetlo Božje zasja svima narodima. Na kvaterne dane za dobre svećenike i misionare. Duhovi, blagdan Presv. Trojstva. Misijska nedjelja i blagdan Krista Kralja također su napose misijski dani.

Od 18.—25. januara svjetska molitvena oktava za sje-dinjenje svih naroda u sv. Crkvi.

Od 17.—26. aprila »Križarska molitvena vojna« za Afriku. (Molitvice dobiju se badava kod Družbe sv. Petra Klavera.)

SIJEČANJ

Posvećen presv. Im. Isusovu

Kad se navršši 8 dana

1	N	Nova godina
2	P	Ime Isusovo
3	U	Genoveva dj.
4	S	Tito, biskup
5	C	Telesfor, p. m. ☉
6	P	Bogojavljenje
7	S	Lucijan, Valentin

Kad bi Isusu 12 godina

8	N	1. po B., Sv. Obit.
9	P	Celzije i Julije
10	U	Agaton, papa
11	S	Higin, Teodozije
12	C	Tatjana m. ☾
13	P	† Leoncije b.
14	S	Hilarije, b., Feliks

Prvo čudo Isus. u Kani Gal.

15	N	2. po B., Pavao p.
16	P	Marcel, p. muč.
17	U	Antun, pust.
18	S	Stol. sv. Petra u R.
19	C	Marije, Kan., mm.
20	P	† Fabijan i Seb. ●
21	S	Agneza dj., muč.

Isus ozdr. sina kralj. čovjeka

22	N	3. po B., Vinc. i A.
23	P	Zaruke B. D. M.
24	U	Timotej b. muč.
25	S	Obrač. sv. Pavla
26	C	Polikarp b.
27	P	† Ivan Zlat. c. uč.
28	S	Flavijan m. ☾

Isus utiša oluju na moru

29	N	4. po B., Franjo S.
30	P	Martina dj. m.
31	U	Iv. Bosko, Petar N.

„Nema drugoga imena pod nekom danoga ljudima, u kojem bismo se mogli spasiti“.

(Sv. Pavao, ap. o Imenu Isus.)

BILJEŠKE:

Vrijeme:

U siječnju vode —
Vino nam ode!

VELJAČA

Posvećen Svetoj Obitelji

1	S	Ignacije, b. m.
2	Č	Svijećnica
3	P	† Blaž, b. muč.
4	S	Veronika

O pšenici i kukolju

5	N	Sedamdes. Agata
6	P	Tito b., Doroteja
7	U	Romuald, opat
8	S	Ivan Mat., prizn.
9	Č	Ciril A, Apolonija
10	P	† Skolastika, dj.
11	S	Uk. BDM. Lurd. (

O radnicima u vinogradu

12	N	Šezdes. 7 ut. serv.
13	P	Gregorije II. papa
14	U	Valentin., b. m.
15	S	Faustin i Jovita m.
16	Č	Julijana dj. muč.
17	P	† Donat, muč.
18	S	Simeon b. m.

Iziđe sijač da sije sjeme

19	N	Pedeset. Mans. (
20	P	Eleuterije b.
21	U	Eleonora
22	S	Pepelnica
23	Č	* Petar, Dam. c. u.
24	P	* † Matija, apostol
25	S	* † Viktorin, Valb.

Isus ozdravi slijepca

26	N	Čista. Aleksandar
27	P	* Leandar m.)
28	U	* Roman, opat

„Zdravo Marijo Bogorodice,
Djevice i Majko, nositeljice Svi-
jetla, po kojoj se spasava svaka
vjerna duša!“

(Sv. Ciril Aleksandrijski.)

BILJEŠKE:

Vrijeme:

U veljači prašina
Znači: dobra ljetina.

OŽUJAK

Posvećen sv. Josipu.

1	S	* † Kvatre Albin b.
2	Č	* Lucij b. m.
3	P	* † Kv. Kunigunda
4	S	* † Kv. Kazimir

Isusa napastuje đavao u p.

5	N	Pačista. Hadr. (
6	P	* Perpetua i Felic.
7	U	* Toma Akv. c. uč.
8	S	* Ivan od Boga
9	Č	* Franciska Rom.
10	P	* † 40 mučenika
11	S	* † Sofronij b.

Isus se preobrazi na gori

12	N	Bezim. Grgur V. (
13	P	* Eufrazija dj.
14	U	* Matilda, car. ud.
15	S	* Klemens Dv.
16	Č	* Cirijak, Heribert
17	P	* † Patricij b.
18	S	* † Ćiril Jeruzal. b.

Isus izgoni đavla . . .

19	N	Sredop. Josip
20	P	* Niceta, b.
21	U	* Benedikt, opat (
22	S	* Oktavijan
23	Č	* Oton, Viktorijan
24	P	* † Gabriel ark.
25	S	* † Blagovijest

Isus nahrani 5000 ljudi

26	N	Tiha. Emanuel
27	P	* Ivan Damasc.
28	U	* Ivan Kapistran)
29	S	* Eustazije op. m.
30	Č	* Ivan Klimaks
31	P	* † 7 Žal. BDM.

„Daj mi duša — po žrtvama!
Da duše spasim, umro sam na
križu . . . Združi malene stvarce
(žrtvice) s Mojim zaslugama i
dobit će veliku vrijednost. O kako
su mi mile duše, koje se žrtvuju
u tišini! . . .“

(Isus Benigni Cons.)

BILJEŠKE:

Vrijeme:

Bolje da te ujede zmija,
Neg' ožujsko sunce da t' ogrija.

TRAVANJ

Posvećen presv. Licu Isusovu

1 S * † Hugo, biskup

Isusa hoće da kamenuju

2 N Cvjetna. Franjo P.
3 P * Benedikt Filadelf.
4 U * Izidor, c. uč. ☹
5 S * Vincencije Fereri
6 Č * Veliki četvrtak
7 P * † Veliki petak
8 S * † Velika subota

Isus ulazi sveč. u Jerusalem

9 N Uskrs Marija Kl.
10 P Uskrs. p., Ezekiel
11 U Leon I. Veliki p. ☾
12 S Julije I. papa
13 Č Hermenegildo m.
14 P † Justin m.
15 S Bazil. i Anastazija

Isus uskrsnu iz groba

16 N Bijela. M. Bernarda
17 P Anicet p. m.
18 U Apolonij m.
19 S Krescencij ☹
20 Č Sulpicij i Servil.
21 P † Anselmo, b. c. uč.
22 S Soter i Kajo, pp. m

Isus dođe kroz zatv. vrata

23 N 2. po Us. Juraj m.
24 P Fidelis m.
25 U Marko evand. m.
26 S Majka dobr. Savj. ☽
27 Č Petar Kan., Ozana
28 P † Pavao od Križa
29 S Petar mučenik

Isus, dobri Pastir

30 N 3. po Us. Katarina S.

„Molimo: svatko za sve i svi
za svakoga, da bismo imali zaista
veliku apostolsku gorljivost“.

(Služb. Božja M. T. Ledóchowska.)

BILJEŠKE:

Vrijeme:

Vedri li se travanj noću,
Škodi vinu ko i voću.

SVIBANJ

Posvećen Kraljici Svibnja.

1 P Filip i Jakob, ap.
2 U Atanaz., b. c. uč.
3 S Našašće sv. Križa ☹
4 Č Florijan, Monika
5 P † Pio V., papa
6 S Ivan pred vr. Lat.

Malo i nećete me više vidjeti

7 N 4. po Us. Stanislav
8 P Uk. Mihaela Ark.
9 U Grgur Naz. b. c. uč.
10 S Antonin, Izidor
11 Č Franjo H. Mam. ☾
12 P † Pankracije muč.
13 S Servac. Robert B.

Idem k Onome koji me poslao

14 N 5. po Us. Bonifacij
15 P Ivan, Sofija } Prosni
16 U Ivan Nepom. } dani
17 S Paskal B. pr.
18 Č Spasovo
19 P † Petar Celestin ☹
20 S Bernardin Sienski

Štogaod zatr. u Oca u Ime moje

21 N 6. po Us. Andrija b.
22 P Julija dj. m.
23 U Desiderije
24 S Marija Pom. kršč.
25 Č Gregor VII., Urban
26 P † Filip, Neri ☽
27 S Beda Č., Magd. P.

Kada dođe Utješitelj

28 N Duhovi
29 P Maksim b. m.
30 U Ferdinand. Dj. O.
31 S * † Kv. Anđela M.

„Marija je rajski vrt, koji na
sve strane širi slatki miomiris —
darove milosti“.

(Sv. Bernardo.)

BILJEŠKE:

Vrijeme:

Kad u svibnju mnogo sijeva
Mudri seljak neka pjeva.

LIPANJ

Posvećen presv. Srcu Isusovu.

1	Č	Fortunat, sveć.
2	P	*† Kv. Erazmo ☼
3	S	*† Kv. Klotilda

Tko mene ljubi riječ će moju držati

4	N	Presv. Trojstvo
5	P	Bonifacije b. m.
6	U	Norbert b.
7	S	Robert op.
8	Č	Tijelovo
9	P	† Primo i Felicijan
10	S	Bogumil, Marg. ☾

Dana mi je sva vlast na nebu
i zemlji

11	N	2. po D., Barnaba ap
12	P	Ivan Fakundo pr.
13	U	Anton Padovanski
14	S	Bazilije V. b. c. uč.
15	Č	Vid, m. Vladimir
16	P	† Srce Isusovo
17	S	Srce Marijino ☼

Čovjek neki zgotovi večeru

18	N	3. po D. Efrem
19	P	Julijana, Gerv. i P.
20	U	Silverije papa
21	S	Alojzije Gonzaga
22	Č	Paulin, biskup
23	P	† Agripina Sidonija
24	S	Rođ. Ivana Krst. ☾

O izgubljenoj ovci

25	N	4. po D. Vilim, op.
26	P	Ivan i Pavao
27	U	M. B. vječ. pom.
28	S	Irenej, b. muč.
29	Č	Petar i Pavao, ap.
30	P	† Spomen sv. Pavla

„Milost skrušene smrti udijelit
ću svima, koji se na 9 prvih petaka
u mjesecu pričeste; ne će umrijeti
u nemilosti niti bez sv. sakra-
menata...“

(Isus sv. Margareti Al.)

BILJEŠKE:

Vrijeme:

Sveti Medard što nam daje
Četrdeset dana traje.

SRPANJ

Posvećen predrag. Krvi Isusa

1	S	Presv. Krv Isus. ☼
---	---	--------------------

O obilatome ribolovu

2	N	5. po D. Pohod BDM
3	P	Leon II. p.
4	U	Udalrik, Berta
5	S	Ćiril i Metodije
6	Č	Izaija, prorok
7	P	† Vilibald, b.
8	S	Elizabeta kr. Fort.

Ako pravda Vaša ne bude veća

9	N	6. po D., Anatolija ☾
10	P	Amalija, dj.
11	U	Pio I. p. m.
12	S	Hermagora (Moh.)
13	Č	Margareta dj.
14	P	† Bonaventura, c. u.
15	S	Henrik II. car.

Isus umnoži drugiput hljeb

16	N	7. po D. Karm. G ☼
17	P	Aleksije, prizn.
18	U	Kamilo Lelis pr.
19	S	Vinko Paulski
20	Č	Ilija prorok
21	P	† Daniel, Prakseda
22	S	Marija Magdalena

Čuvajte se lažnih proroka

23	N	8. po D. Apolinar ☾
24	P	Kristina dj. m.
25	U	Jakov st., ap.
26	S	Ana, Mati B. D. M.
27	Č	Pantaleon, muč.
28	P	† Viktor I, p. m.
29	S	Marta, dj.

O nepravednom upravitelju

30	N	9. po D. Abdon i S.
31	P	Ignacije Lojola ☼

„Ne smije da se drži prijate-
ljem Kristovim, tko se s ljubavlju
ne zauzima za duše, koje je Isus
otkupio svojom Krvlju“.

(Sv. Ignacije L.)

BILJEŠKE:

Vrijeme:

Srpanj močvaran
Svačemu je kvaran.

KOLOVOZ

Posv. preč. Srcu Marijinom.

1	U	Petar u okovima
2	S	Alf. Lig, Porcij.
3	C	Augustin, b. zagr.
4	P	† Dominik, ut. r.
5	S	Sniježna Gospa

Isus plače nad Jeruzalemom

6	N	10. po D. Preob. Is.
7	P	Kajetan, utem. r.
8	U	Cirijak i dr., mm. ☿
9	S	Ivan M. Vianney
10	C	Lovro, mučenik
11	P	† Suzana muč.
12	S	Klara, djev.

O farizeju i cariniku

13	N	11. po D. Hipol. i K.
14	P	* † Euzebiје
15	U	Velika Gospa ☿
16	S	Joakim, Rok
17	C	Hijacint, Liberat
18	P	† Jelena Križarica
19	S	Ljudevit, Ivan Eu.

Isus izliječi gluhonijema

20	N	12. po D. Bernard
21	P	Ivana Franc. Š. ☿
22	U	Simforijan
23	S	Filip Benicij
24	C	Bartolomej ap
25	P	† Ljudevit kralj
26	S	Zefirin p. m.

O milosrdnom Samaritancu

27	N	13. po D. Josip K.
28	P	Augustin b. c. uč.
29	U	Glav. Iv. Krst. ☿
30	S	Ruža Limska, dj.
31	C	Rajmund Nonat.

„Vjera s ljubavlju vjera je
kršćanina — vjera bez ljubavi
vjera je duha paklenoga“.

(Sv. Augustin.)

BILJEŠKE:

Vrijeme:

Ako kolovoz žeže,
Žeže i vino.

RUJAN

Posvećen
anđelima čuvarima

1	P	† Egidij, opat
2	S	Stjepan kralj

Isus ozdravi deset gubavaca

3	N	14. po D. Mansuet b.
4	P	Rozalija dj.
5	U	Lovro, Justinian b.
6	S	Zaharija pr. ☿
7	C	Marko Križevčan
8	P	† Mala Gospa
9	S	Petar Klav. ap. crn.

Nitko ne može dva gospodara služiti

10	N	15. p. D. Nikola T.
11	P	Prot i Hijacint mm.
12	U	Ime Marijino
13	S	Amat, b., Notb. ☿
14	C	Uzviš. sv. Križa
15	P	† 7 žal. Bl. Dj. M.
16	S	Kornelije i Cipr.

Isus uskrsuje mladića u N.

17	N	16. po D. Rane sv. Fr.
18	P	Josip Kupertino
19	U	Januarij i dr., m.
20	S	* † Kvat. Eustah. ☿
21	C	Matej ap. i evand.
22	P	* † Kvat. Toma V.
23	S	* † Kvat. Lino p.

Isus izliječi vodeničavoga

24	N	17. p. D. MB otk s.
25	P	Kleofa ml.
26	U	Ciprijan i Justina
27	S	Kozma i Damjan
28	C	Vjencesl. kr. m. ☿
29	P	† Mihael, arkand.
30	S	Jeronim, c. uč.

„Zar da ljubav svijeta gorlji-
vije i više djeluje nego ljubav Isusa
Krista, koja treba da nas nuka
da spasavamo neumrle duše?“

(Sv. Alfons R. sv. Petru Klaveru.)

BILJEŠKE:

Vrijeme:

Rujanski hlad
Gotov jad.

LISTOPAD

Posvećen Kralj. sv. Krunice

Koja je najreća zapovijed

1	N	18. po D. Remigije
2	P	Andeli čuvari
3	U	Tereza od Dj. I.
4	S	Franjo Asiški
5	Č	Placid i dr. mm.
6	P	† Bruno, Vjera ☩
7	S	Blag. Sv. Krunice

Isus izliječi uzetoga

8	N	19. p. D. Brigita
9	P	Dionizije Areop.
10	U	Franjo Borgia
11	S	Nikazije, biskup
12	Č	Maksimilijan, b. ☩
13	P	† Eduard, kralj
14	S	Kalist, p. muč.

Priča o kraljevskoj svadbi

15	N	20. po D. Terezija
16	P	Gal, Hedviga ud.
17	U	Margareta Alakok
18	S	Luka, evanđelist
19	Č	Petar Alkant. pr.
20	P	† Ivan Kentski ☩
21	S	Hilarion, Uršula

Isus ozdr. sina kraljeva čov.

22	N	21. po D. Misijska
23	P	Ignacij b.
24	U	Rafael, arkandeo
25	S	Krizanto i Darija
26	Č	Evarist, papa m.
27	P	† Frumencije b.
28	S	Simon i Juda, ap. ☩

Priča o slugama i dužnicima

29	N	22. po D. Krist Kralj
30	P	Alfonz Rodriguez
31	U	* † Wolfgang b.

„Pogledaj, Bože, želje i suze
moje . . . i smiluj se tolikim dušama
što propadaju. Pomozi svojoj
Crkvi!“

(Sv. Terezija Av.)

BILJEŠKE:

Vrijeme:

Kad oktobrom magla pane
Bit će zimi snijega na sve strane.

STUDENI

Posvećen dušama u čistilištu

1	S	Svi Sveti
2	Č	Dušni dan, Just.
3	P	† Huberto b.
4	S	Karlo Boromej. ☩

Dajte caru carevo, a Božje Bogu.

5	N	23. po D. Zah. i El.
6	P	Leonardo op.
7	U	Engelbert, b.
8	S	Bogomir (Bogdan)
9	Č	Teodor Bl. Gracija
10	P	† Andrija Avelin
11	S	Martin, biskup ☩

Isus uskrsuje Jairovu kćer

12	N	24. po D. Martin p.
13	P	Stanislav Kostka
14	U	Jozafat, b. muč.
15	S	Albert V., Iv. Trog.
16	Č	Gertruda dj.
17	P	† Grgur čudotv.
18	S	Roman, m. Adon

Isus proriče propast Jeruz.

19	N	25. po D. Elizab. ☩
20	P	Feliks Val. pr.
21	U	Prikaz Bl. Dj. M.
22	S	Cecilija, dj. muč.
23	Č	Klement I., p. m.
24	P	† Ivan od Križa
25	S	Katarina, dj. m.

O znacima na suncu i mjesecu.

26	N	26. po D. Ivan B. ☩
27	P	Virgilije b.
28	U	Grgur III., Sosten
29	S	Saturnin, b. m.
30	Č	Andrija, apostol

„Što jače bude gorjelo moje srce
plamenom ljubavi, to će većom
brzinom i duše, koje su mi blizu
pohrliti za mirisom miloga Spa-
sitelja.“

(Sv. Tereza Dj. Is.)

BILJEŠKE:

Vrijeme:

Što prije zima pobjesni,
To prije izbjesni.

PROSINAC**Posvećen Božanskom Djetetu**

1	P	† Eligij, Natalija
2	S	Bibijana, dj. m.

Oznacima na suncu i mjesecu

3	N	1. Adv. Fran. Ks. ☾
4	P	Barbara, dj. muč.
5	U	Saba, opat
6	S	Nikola, b.
7	Č	Ambrozij, b. c. uč.
8	P	Bezgr. Zač. B. D. M.
9	S	Leokadija dj.

Ivan Krst. u tamnici

10	N	2. Adv. Pr. k. L. ☾
11	P	Damas, p. m.
12	U	Maksencije, m.
13	S	Lucija, dj. m.
14	Č	Spiridion b.
15	P	† Irenej, Kristiana
16	S	Adelhaida, Euzeb.

Žid. posl. sveć. k Ivanu

17	N	3. Adv. Lazar, b.
18	P	Oček. por. BMD. ☾
19	U	Urban, Nemezije
20	S	*† Kv. Eugenij m.
21	Č	Toma apostol
22	P	*† Kv. Zenon m.
23	S	*† Kvat. Viktorija

A u 15. g. vlad. Tiberija

24	N	4. Adv. Badnjak
25	P	Božić Rođ. Kristovo
26	U	Stjepan, prvi m. ☾
27	S	Ivan, ap., i ev.
28	Č	Nevina dječica
29	P	† Toma b. muč.
30	S	David kr., Melanija

Marija i Josip čuđahu se

31	N	Silvestar p.,
----	---	---------------

„I smrt bih pretrpio za te,
kako je Krist za nas pretrpio...
vjeruj mi, da me Isus šalje za
tobom“.

(Sv. Ivan ap. — razbojniku.)

BILJEŠKE:**Vrijeme:**

Bolje prosinac ružan
Negoli južan.

Afriku Isusu!

O kako dugo — skoro 2000 vladao je u Africi soton, neprijatelj roda ljudskoga, a bijedni stanovnici žarkoga kopna stenjali pod strahovladom toga tirana.

Došlo je vrijeme oslobođenja. Na hiljade misionara i misionarki, rasplamćeni ljubavlju prema Bogu i dušama, djeluju u Africi, — koja je tri puta veća od Evrope — i nastoje, da duše crnaca predobiju za Boga i vječno blaženstvo. Pomozimo im molitvom i žrtvama, da svijetlo sv. evanđelja što prije posvuda sine.

I za narode Evrope došlo je vrijeme odluke. Hoće li učiniti onako kao židovi za vrijeme Božanskoga Spasitelja? Oni su tada mislili, da je spas samo za njih. Nijesu upoznali vrijeme pohoda i ostali su nesmireni sve do današnjega dana.

Milost djeluje u srcima crnaca. Oni čeznu za svjetlom vjere, a trud vjerovjesnika uzvraćaju revnošću i vjernošću. Žetva dozrijeva. Pomozimo je unijeti u Božje žitnice našom moralnom i materijalnom suradnjom.

Treba spasiti još jednu dušu! . . .

Sprema se oluja. Teška sparina leži nad lukom i trgovačkim gradom Kartagenom u novome svijetu. Na dalekom obzoru tu i tamo zabljesne.

Dva čovjeka u crnim talarima stupaju cestom; misionar Otac Klaver iz Družbe Isusove i njegov pratilac brat laik. Hoće li stići do kolegija prije oluje?

Iznenada zastane Petar Klaver, duboko uzdahne i reče moleći: »O brate, još samo časak ustrpljenja! Treba spasiti još jednu dušu!« Onda pođe snažnim korakom i zakrenu pokrajnim putem. Brat ga je slijedio ne pitajući kamo ni zašto. Ta znao je već iz iskustva, da svetoga svećenika zove više nadahnuće onamo, gdje se ostavljene duše bore sa smrću. Tako je bilo i danas.

Vani pred gradom u nekoj bijednoj kolibi nađu staroga crnca na umoru. Sretno se još mogao ispovijediti Ocu Klaveru i primi posljednju pomast, a onda mirno izdahnu u njegovome naručaju.

Međutim navali strašna oluja. Posve prokisli i uprljani vratiše se oba redovnika kući. Otac Klaver je zabrinut, da odmah priskrbi dobrome bratu suho odijelo, a na sebe ni ne misli. On je smio da spasi jednu dušu! O najveća sreća! . . .

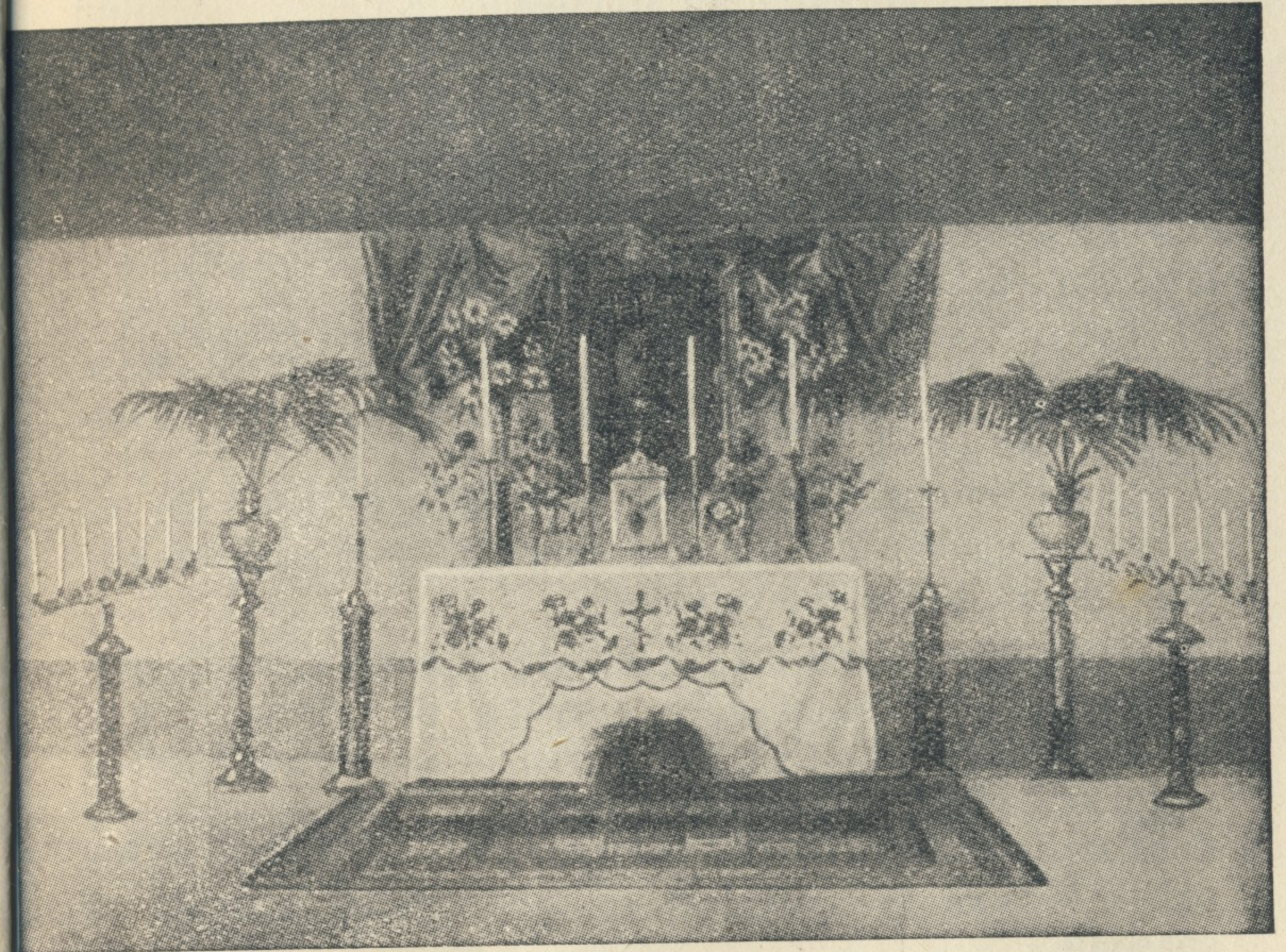
Minuo je Uskrs. Otac Klaver dao je robovima u gradu prigode, da izvrše uskrsnu dužnost. Sada je vani na prostranim plantažama, gdje rade hiljade crnaca. Svake godine drži njima u ovo vrijeme misije, kao pripravu na uskrsnu pričest.

Već je nastala tama, kada domaćin opazi misionara, gdje ostavlja kuću i žuri u brda. On nastoji da ga odvрати, upućuje ga na opasnosti, koje mu prijete od otrovnih zmija i drugih životinja. Ali čovjek Božji ne da se zadržati. »Pustite me, gospodine moj, mene zove dužnost!«

Nakon dugoga i mučnog puta dospije do osamljene kolibe, gdje nađe jednu Indijanku u smrtnoj stisci. S

ljubavlju dobroga Pastira pomogne joj revni svećenik da ovrši posljednju ispovijed. Zatim je pomaza sv. uljem i ne ostavi je, dok uz njegove molitve i svećenički blagoslov blago ne usnu.

34 godine napornoga junačkoga apostolskog rada!... Klonuo i napola uzet časni je starac privezan na svoju samotnu sobicu. Jako drhtanje ruku ne da mu više ni da

Soba sv. Petra Klavera pretvorena u kapelicu.

prinosi svetu Žrtvu. Ali i sada misli on na duše... Za njih se dižu njegove molitve k nebu, za njih čini on teška pokornička djela.

»Oče, — strašno!...« Jedan Maur osuđen je na smrt. Vlada se kao bijesan, nitko ne može da mu se približi. Ako u tome stanju umre?...

»Odnesite me k njemu!« . . .

Bolesni starac popne se na nosiljku i dva jaka crnca ponesu ga u zatvor. Njemu je to dobro poznato, drago mjesto. Mnogoj je duši mogao ovdje pomoći. Mnogi na smrt osuđeni umro je pun pouzdanja i kajanja. Kako često dao se zatvoriti u tijesne zatvore do velikih zločinaca; i njih bi ostavio utješene. Sada treba opet spasiti jednu dušu.

Drščućim korakom ali srcem punim pouzdanja stupa on u ćeliju razjarena čovjeka. Ovaj se odmah smiri i sluša blagi nagovor Bogom poslana svećenika, očisti pred njim svoju dušu i potpuno je spreman, da primi smrtnu kaznu kao zadovoljštinu za svoje grijehе...

Treba spasiti dušu! Ne jednu, nego tisuće, milijune! Samo u Africi kojih 140 milijuna!!!!

»Dodi i pomози nam!« tako uzdišu bijedne duše s onim macedonskim mužem, koga je gledao apostol naroda u prikazanju.

Dodi, ti mladiću, koji si pun nade u život. Divno te polje rada čeka u Africi, a sjajni nebeski prijesto kao nagrada za sve žrtve odricanja.

Dodi i ti, mlada srčana kćeri! Kao pomoćna misionarka možeš mnogo duša privesti do vječne sreće. Služba pomoćne misionarke u Družbi sv. Petra Klavera puna je doduše žrtava i odricanja. Ali zar može jedna duša biti preskupa da se otkupi?... I — »tko spasi jednu dušu« — veli sv. Augustin — »preodredio je svoju za spasenje.«

Pobliža razjašnjenja o pomoćnoj misijskoj službi u Družbi sv. Petra Klavera daje knjižica »Zvanje pomoćne misionarke za Afriku«. Prva pomoćna misionarka, službenica Božja Marija Terezija Ledóchowska opisuje u njoj žrtve i poteškoće ali i prednosti, ljepotu zasluga i sposobnosti, koje se zahtijevaju za ovo zvanje. Napisala ju je za mlade djevojke, koje su spoznale, da imaju zvanje za redovnički stalež, samo treba još da znadu, kamo ih Bog u svojoj dobroti zove. (Cijena 3 Din.)

Marija Terezija Ledóchowska,
Utemeljiteljica Družbe
Sv. Petra Klavera.

„Ne mogu da zaboravim njezine vatrene riječi!“

Biskup Dantin dade mi sličicu s relikvijom poštovane Majke Marije Terezije Ledóchowske. »Ja ne mogu da zaboravim njezinih vatrene riječi, kod nekoga misijskog predavanja. Iz čitavog moga svećeničkog i misionarskog srca želim da ona, koja se tako posvema predala misijama i čija je cijela osoba sjajila svetošću — postigne čast oltara.«

O. Emil Pra, misionar de la Salette, Antsirabe, Madagaskar.

Marija Terezija ozdravlja crnačkoga kralja i njegova unuka.

Saopćuje vlč. O. Valat, oblat Bezgrešne, misionar u zemlji Bazuto.

Prošloga lipnja ozbiljno oboli Julije, četirigodišnji unuk kralja Grifita. Maloga su dopremili u bolnicu 75 km udaljenu od kraljeve prijestolnice. Liječnik obavijesti kralja telefonom, da se radi o dvostrukoj upali pluća, pa kako je dijete vrlo slabo, ima malo nade za ozdravljenje. Kralj Grifit mi to javi.

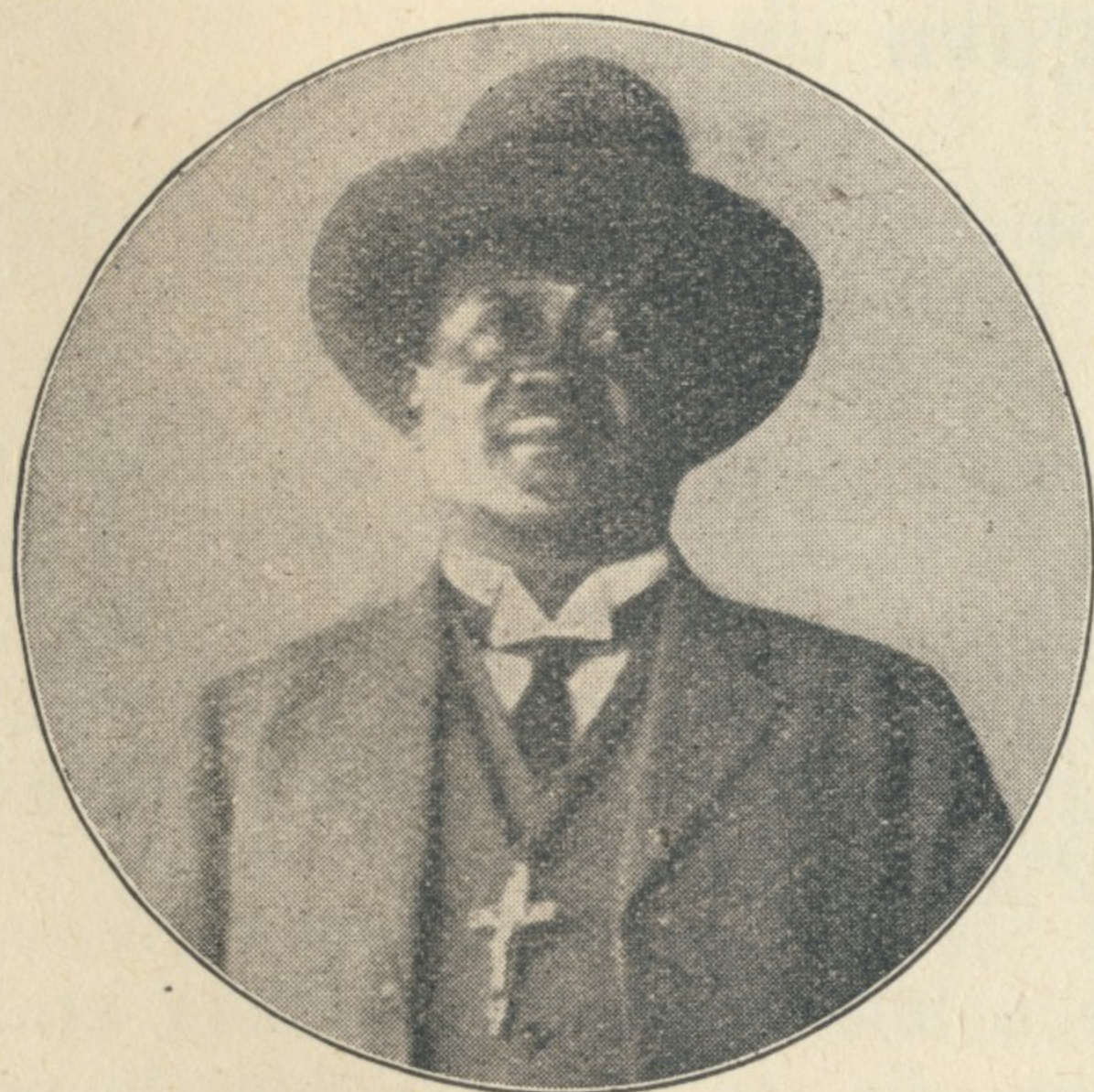
Slijedeći dan u nedjelju bilo je kišovito i tako kralj, koji je i sâm bio bolešljiv nije mogao u bolnicu, da pohodi svoga unuka, premda je to vrlo želio. Savjetujem

kralju, da se obrati na službenicu Božju Mariju Tereziju Ledóchowsku i dadem mu sličicu njenu, da je dade staviti u krevet maloga bolesnika. Ja sâm započnem devetnicu svetih misa i molitava, da izmolim željeno zdravlje.

Na koncu devetnice doznali smo, da je dijete izvan svake opasnosti, te da će za nekoliko dana moći da se povрати djeđu. U zahvalu za tu doista izvanrednu milost dade kralj čitati 9 dana sv. mise.

Koncem mjeseca pogorša se zdravlje samoga kralja. Bojali smo se, da se ne povрати bolest, od koje je bolovao 1934. god. Ponovno ga potsjetih na službenicu Božju i preporučih mu, da je zazove s pouzdanjem. Stavim njenu sličicu u krevet bolesnika. Odmah započnem devetnicu sv. misa i molitava. Bolest se razvijala, ali bez opasnih posljedica. Nasuprot, na koncu devetnice kralj ozdravi. Liječnici ga donesu u bolnicu, da ga mogu bolje nadgledati. Poslije mjesec dana vrati se natrag u svoju rezidenciju i danas se raduje dobrome zdravlju.

Doista, ljubezna Majka Marija Terezija pomaže ozdravljati sve bolesnike, koje joj preporučamo. Kralj Grifit stavio je njenu sliku na svoj kućni oltarić, kao uspomenu na prošlu bolest i na službenicu Božju.

Kralj Griffith.

Kod svih misa devetnice molili smo također i za Družbu sv. Petra Klavera, čija je utemeljiteljica bila grofica Marija Terezija. Činim sve što mogu, da veliku službenicu Božju, koja u nebu za nas moli i vidljivo nas štiti — i naš narod upozna i obljubi.

Siromašni crni katehista poučava mladež.

Bog i ljudi.

Piše jedan O. benediktinac misionar u Ist. Africi.

Živim na osamljenoj misijskoj stanici u oblasti Peramiho u kolibici od blata. U rukama mi novi katekizam ukrašen slikama i lijepim zelenim koricama. Na prednjoj stranici stoji natpis velikim crnim slovima:

»Mungu na Vanadanu — Bog i ljudi.«

»Bog i ljudi!« Misli mi lijetaju u daljinu k našim kršćanima. 4.000 žive ih u misiji Mgazini, deset sati udaljenoj prema istoku i zapadu. I daleko u stepi raštrkano je sedamdeset naših škola, u kojima crni učitelji poučavaju djecu u vjerskim istinama.

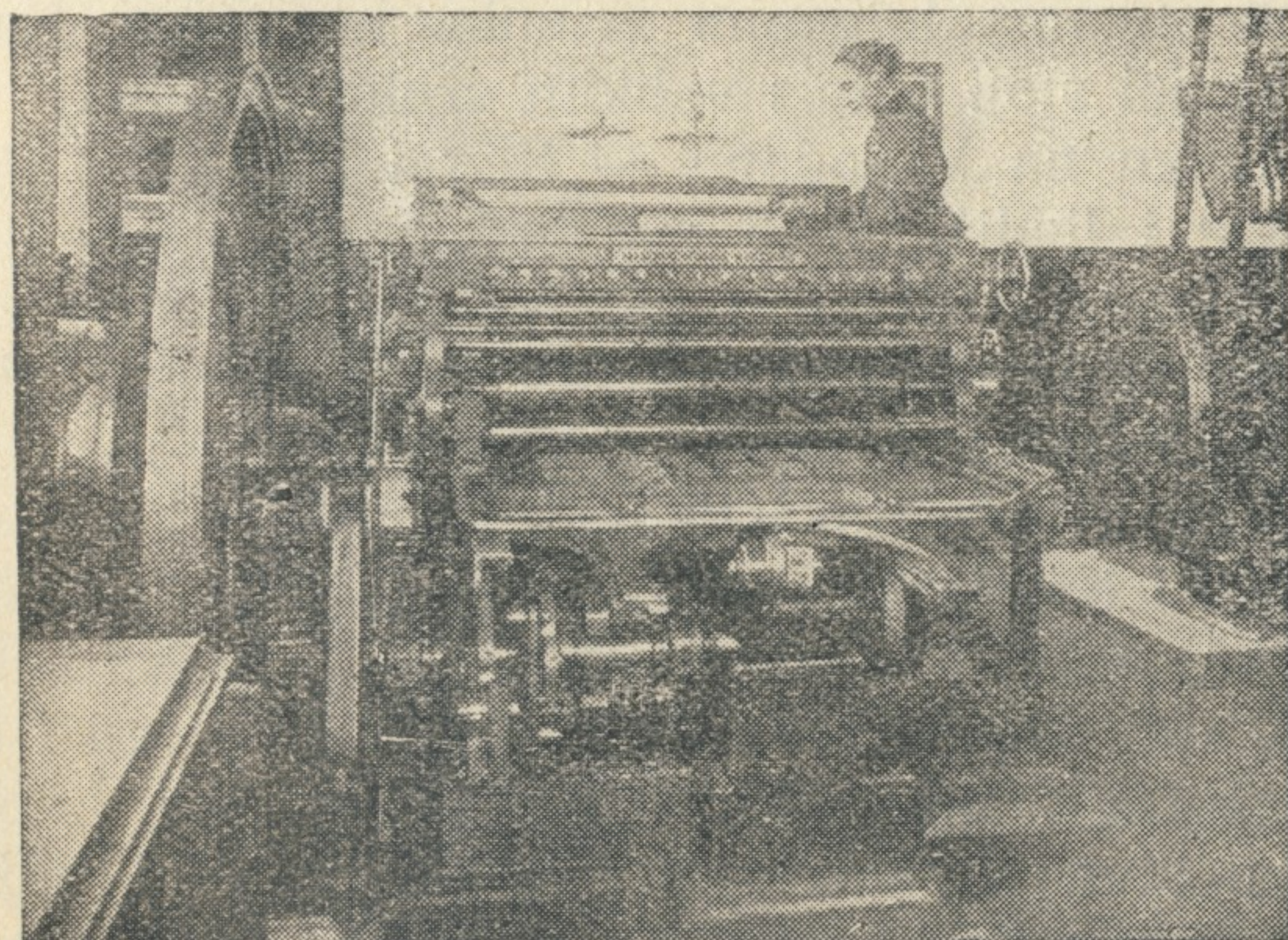
»Bog i ljudi!« Dnevno se u ovim školama govori o božanskoj nauci i to mora svakoga obradovati. Djeca i odrasli, koji dosada nisu još ništa čuli o Bogu i o svrsi života, slušaju sada o Božanskom Spasitelju. Lijepi broj kršćana biva dnevno veći i kraljevstvo se Božje sve više proširuje. Kod ovakovih misli brzo se zaboravlja na sve poteškoće i na nebrojene žrtve.

Ipak me obuzimlju teške misli. Naskoro će doći naši učitelji na misijsku postaju, da se još bolje upute u vjerskim istinama; ja ću im pokazati ovaj katekizam i govorit ću im, kako Bog dolazi k ljudima a ljudi k Bogu. Kako će im oči sjati od radosti!... Naposljetku će me zamoliti: »Baba, daj i nama katekizam!« Duša će me boljeti, jer znam, da im je molba opravdana, budući da imaju tek neki mali katekizam; pravo je da traže veći i bolji. Kako će poučavati djecu, kršćane i pogane, kako Bog dolazi k ljudima a ljudi k Bogu, kad nemaju potrebne knjige, a misionara vide tek jednom u mjesecu.

Pored svega toga moram da im odbijem molbu, jer nemamo novaca da nabavimo katekizme za sve učitelje.

»Bog i ljudi!« Tko će mi pomoći, da nabavimo katekizam našim crnim učiteljima? Da Bog dolazi više k ljudima, a ljudi k Bogu?...

Ovo je velika zadaća ustanove afričke štampe, koju je zadnje dane života osnovala službenica Božja Marija Terezija Ledóchowska. Godišnjim doprinosom od 15.— Din. postajemo članom afričke štampe i time doprinosimo njezinom širenju. Članovi su dionici oprosta, koje je podijelio papa Benedikt XV.

Pomoćna misionarka u tiskari.

Kakvoća.

Sav svijet govori danas o kakvoći (kvaliteti). Svaka reklama hvali kakvoću robe, koju preporuča. U riječima trgovca i kupca ima riječ »kvaliteta« važno značenje, iako je ne razumiju svi.

Čovjek nije savremen ni do kraja upotrebljiv, ako ne živi s duhom vremena. Dakle kakvoća i u unutar-njem životu: d o b r a k a k v o ć a.

Vide li nas u crkvi, ogledaju li naše porabljene molitvenike i možda lijepe nabožne slike, koje imamo u svome stanu, držat će nas za djecu Božju bolje kakvoće. Ali — nije li u svemu tome nešto, u što se lako zamislamo. Ne plaminja li oganj ljubavi Božje ipak još premalo visoko? Ne bi li mogao plamsati još više, još mnogo više? Nemamo li još premalo razumijevanja za nešto što je vrlo potrebno — tako u nas, za nas, kao i za sav svijet? Za čitav svijet, svijet dušâ, koje su Bogu najdragocjenije, koji On hoće da ima u nebu te ih zato hoće da spasi pomoću svećenika i misionara. Nemamo li premalo smisla za sudjelovanje u misijskom radu?

Naše duševno življenje hoće da bude najbolje kakvoće. Tko između nas ne bi htio da bude najbolje dijete Božje? Neka bude zato ljubav za misije i rad za njih — najbolje kakvoće. K tome p o m o z i B o ž e !

Stanislav K.

O crnačkim fetišima.

Od jednog misionara iz Družbe Duha Sv.

Nije baš lako doznati pravu istinu što se tiče poganskoga »bogoštovlja«. Sve što se odnosi na službu fetiša, obavito je nekom tamom. Jedino vračari znadu »pravu istinu«, ali je ne otkrivaju, najmanje misionaru, jer dobro znadu, da je vjerovjesnik svojim božanskim pozivom zakleti neprijatelj fetišâ kao i svega onoga što spada u carstvo sotone.

Među fetišima imade njih više, koje urođenici smatraju za prave ubice. To su oni, koji su obloženi čavli-

Crnački fetiši.

ma. Možemo si lako predstaviti, kakav strah oni ulijevaju siromašnim crncima.

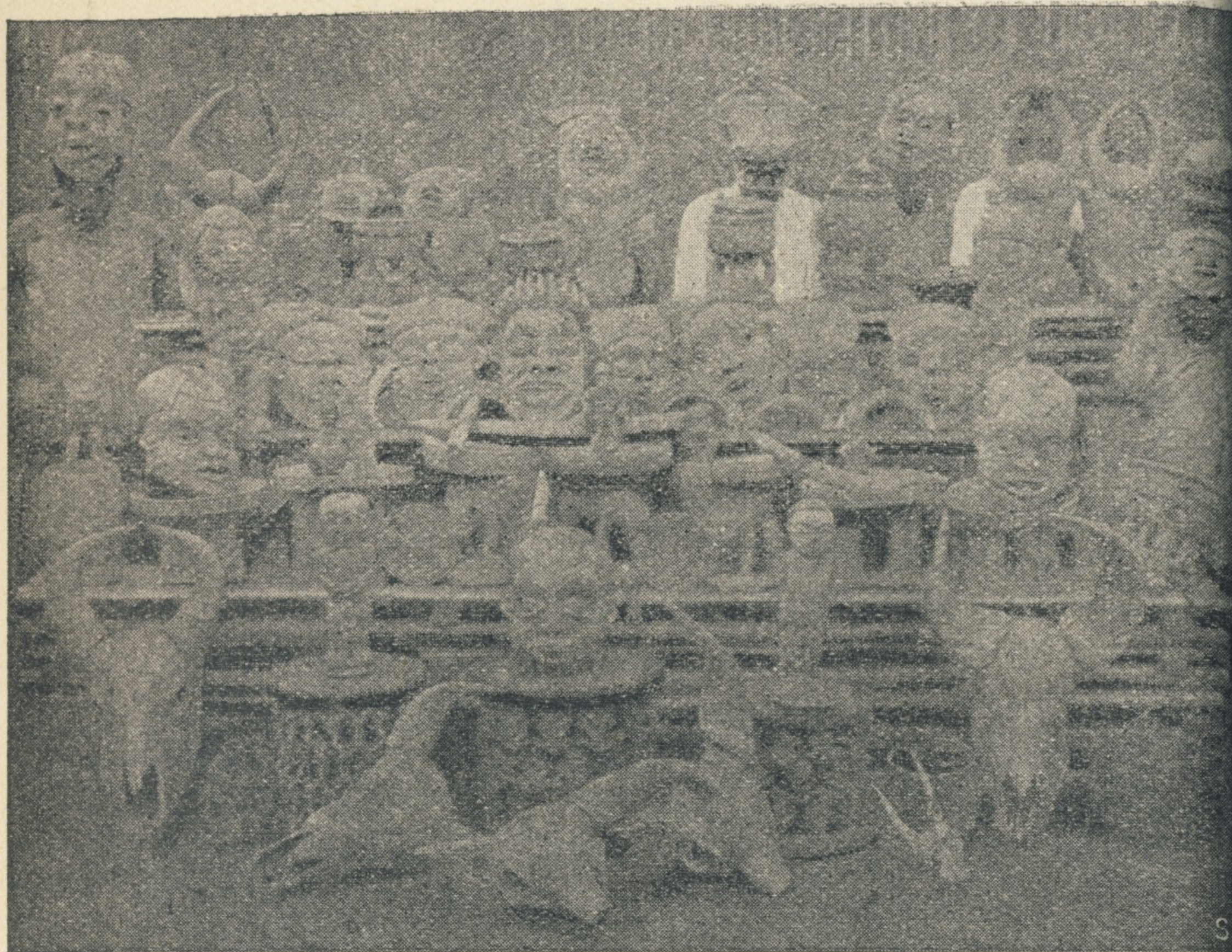
Gdje i kako je nastao fetiš? Najveći i najstrašniji fetiši jesu: 1. Hingungusenda, 2. Himbuka, 3. Manguku, 4. Koco, 5. Himama, 6. Ngu-ngu-ndilu-ndilu, 7. Kuan-gambungu, 8. Fuetu.

Ovi fetiši imadu svaki svoj posebni oblik i svojstva; nešto tek imaju zajedničko: to je moć, da mogu usmrtiti svakoga, koji im bude predan na osvetu. Ovo zajedničko svojstvo razjašnjuje i njihov istovrsni postanak. Čujmo o tome:

Glavni poticaj da se načini novi fetiš leži u ličnoj koristi i prednostima, kojima se nadaju stanovite osobe. Ako im poslije dogovaranja uspije, da se uvjere o potrebi i važnosti kojega fetiša, onda zaključie da će ga načiniti. Ipak još prije toga treba riješiti važno pitanje. Nijedan novi fetiš, koji bi imao veliku snagu, napose ubilačku moć — ne može se načiniti a da se prije toga ne žrtvuje ljudski život. Zato treba žrtvovati glavu jednoga čovjeka iz mjesta, a izbor mora pasti na najjačega i najspretnijega. Obično izaberu najboljega lovca.

Mnoštvo naroda i svi muževi koji stoje u dogovoru osuđenoga na smrt — pođu u obližnju šumu i potraže drvo, koje je prikladno da se iz njega načini fetiš. Čim ga nađu, pograbi jedan od njih sjekiru i zasječe u drvo izgovarajući ime na smrt osuđenoga. Istodobno također zadobije smrtni udarac i žrtva određena da bude kao zaštitnik i stvaralački duh novoga fetiša — i njegov glas — glas boli začuje se na drvetu, a krv njegova poteče iz rane, što mu je zadala sjekira. Svi prisutni udare u viku i započnu žalobne pjesme. Ostavljajući drvo vraćaju se u selo i nastavljaju naricanje.... Odmah se upute u kuću umiruće žrtve i uz plač i suze prisustvuju svi njenoj smrti!

Čudne suze! Hladnokrvno i hotimično bila je odlučena ova smrt, a čim žrtva premine, natope je suzama. Ali Crnac nema ovdje više svoga prirođenog osjećaja.

Drvene maske, koje crnci upotrebljavaju kod svojih poganskih plesova.

On izvršuje određene poganske ceremonije — i uslijed toga moraju poteći suze, barem iz ljubavi prema »svetom obredu«, ako baš ne zbog istinite boli...

Kad su pokojniku posvetili propisne suze, bude pokopan a onda pođu u šumu, da sruše drvo. Ono se smatra već posvećenim, jer je poškropljeno čovječjom krvlju. Iz ovog drva bude napravljen kip željenoga fetiša.

Usput neka bude spomenuto, da rezbarska umjetnost za pravljenje fetiša nije baš bogata. Kip je smiješan, no njegov izgled odgovara donekle svrsi, jer je na neki način predodčen pakleni duh.

Čim je sve gotovo, bude sazvana sveopća skupština kojoj ovaj put predsjedava ugledni vračar... On ima moć da fetišu preda snagu, kakovu mu žele svi učesnici.

Obred se obavlja uz zvukove talambasa sa pjesmom i plesom. Posred ove graje izvršuje službenik fetiša »posvetu«. Nekoliko relikvija umorene žrtve bude sačuvano. To su obično čuperci kose i nekoliko nokata, kao sjedište razuma i srčanosti. Pomoću ovih ostataka, što su već prije pomiješani s posvećenim lijekovima — načinit će eto fetišar uz krivljenje lica i pomoću prutića, koji je obojen krvlju umorenoga — strašnoga i štovanoga fetiša. Nerijetko se događa, da vračar primiješa posvetnim sredstvima i ostatke bijesnoga psa, da tako naznači strahotu, koju će fetiš rasprostirati oko sebe... Obred se svršava imenovanjem osobe, koja onda vrijedi kao posjednik i čuvar fetiša te je istodobno upućena u sve njegove tajne. Ova se osoba mora brinuti za kumira i pristojno ga nastaniti. Koliko se god puta želi sporazumijevati sa »božanstvom«, mora se predstaviti onomu, komu je fetiš povjeren. On poznaje sredstva da njegovu davolsku moć privede u djelo.

Toliko o postanku crnačkih kumira.

U boj proti fetišima.

Boj proti fetišima, da se kraljevstvo Isusovo raširi u Africi — životna je zadaća Družbe sv. Petra Klavera. Ako se pridružimo ovome misijskom Društvu, stupamo i mi u boj za Isusa Krista, a proti idolima...

Na ovo bojište treba da istupimo oružjem molitve i materijalne potpore.

Molitva će privući milost Božju na rad misionara. Sudjelujmo dakle svake godine u »Križarskoj vojni« za Afriku, što je priređuje Družba sv. Petra Klavera.

To je devetnica pred blagdanom zaštite sv. Josipa (treća srijeda poslije Uskrsa) dnevno molimo Otprošnju Presv. Srcu Isusovu za spas Afrike. Sjećajmo se inače u našim molitvama i kod sv. mise i svete pričesti jadnih pogana u Africi.

Treba pomoći i novčano — prema mogućnosti. Da misionari mogu pobijediti u boju protiv tmine poganstva, treba da rasprostru djela ljubavi katoličke Crkve, pomoću kojih predobivaju pogane za pravu vjeru, treba da grade crkvice, škole, bolnice i t. d. Pridružimo se Družbi sv. Petra Klavera kao promicatelji malenim godišnjim prinosom od 5 dinara. Podajmo i inače milodar za razne potrebe misija.

Širimo misijske časopise Družbe sv. Petra Klavera: »Jeka iz Afrike« i »Crnče«.

Borimo se za Isusa Krista, a On će nam dati milost da i mi pobijedimo napose u zadnjoj borbi našega života da Ga onda sa svima spašenim dušama slavimo i ljubimo u njegovom kraljevstvu po sve vijeke...

Iz pisma vlč Oca Mlakića.

»... Jedva sam se povratio sa jednim velečasnim Ocem, obišao sam katekumenate. Jedni me crnci pitali glede novog misionara: »Doveo si svoga sina?« ...

Rekoh im, da je i on »veliki poglavica«. Rekoše mi, da sam samo ja »veliki poglavica« — a on da je samo mladić.

U jednome katekumenatu jedan obični crnac poganim donese mi na dar ovna radi moga sretnog povratka; u drugome katekumenatu učini to isto i jedna crnica, starica poganka, koja je inače velika pokroviteljica katehiste; voli školu i daje katehisti hrane.

Neka joj Bog uzvrati ove darove pravom vjerom! Sve Vas pozdravljam... Preporučujem se u molitve. U Kristu odani i zahvalni:

O. Stjepan Mlakić,
misionar od Sinova Presv. Srca.

Sve na slavu Boga — za spas bližnjega svoga.

Na tegotnom apostolskom putu i u žaru tropskog sunca grede katekumenate da osniva, da pogane Isusu privede...

Ljubav sveta za te crne ovce njega vodi — milost snagu daje te Sunašce vječnoga života sve jasnije u dušama sjaje...

Sve duševne i tjelesne sile posvećuje Bogu za te crnce, pa de, braćo i sestrice mile, dajmo svaki milodara zrnice!

Nek mu posloj ve više uspijeva, gdje za duše trudi se i pati; neka znade, da za Božje djelo žrtvuju i njegovi Hrvati!...

»Evo kako živim na katekumenatima: pri zapadu sunca priređuje se ležaj, na koplje privežem »lampu« i t. d.«
(O. Mlakić).

Afričke poslovice.

Crnci plemena Djolof iz Senegambije imaju razne poslovice, od kojih eto neke navodimo. Najprije u crnačkom jeziku, jer će to zanimati naše drage čitatelje; s malo riječi kažu mnogo.

Had bu sesul du bov =

Dok pseto u sigurnosti nije
vodice hladne ono ne pije.

Tu dinah jabe mus, mpak a fa degen =

Kad mišić znade, gdje mu je rupa
nije mu šala ni s macom preskupa.

Juholu mbam tahtil ko daj ni ngelem =

Ako se oslić i na noge diže
još veličinom deve ne stiže.

Lu mpita nan-nan, nan-til nan u nej =

Pa makar ptica još koliko pije
Ogromnog slona dostigla nije.

Ku ragal savor, bul di dugub =

Tko ne može vrabaca da gleda,
nek ni proso on sijati ne da.

Ku sango der, na votu safara =

Pamukom tko se odjenut teži
blizinu vatre nek samo bježi.

Fas vu lapa, mo gen fas vu rer =

Od izgubljenog konja je bijedno
mršavo kljuse još više vrijedno.

Ndanka, ndanka dapa golo =

Polako, polako ići je treba
majmuna tko uhvatiti vreba.

Ku sa bege bare, sa ngor nev =

Častoljublje gdje te vodi
Tvojoj časti samo škodi.

Apostolski izlet.

(Pripovijeda vlč. O. Mors, iz Družbe Bijelih Otaca, misionar u Bukobi).

Jedan dan u tjednu razidu se misionari po selima da pohode urodenike. Samo jedan ostaje na misiji. Glavna svrha ovih »apostolskih izleta« jest ta, da se predobiju pogani za kršćanstvo. Bogu hvala, taj trud nije uzaludan! U zadnja 2 mjeseca upisali smo oko 200 novih pripravnika za sv. krst. Osim toga pokršteno je i mnogo djece poganskih roditelja. Poslije dolazimo u pohode k našim malenim kršćanima. Tako lakše ulazimo u poganske obitelji, gdje potičemo roditelje da slijede primjer dječice.

Uspeo sam se danas na strmu uzvisinu do stanovnika u gajevima banana. Svaka crnačka kolibica okružena je ovdje bananama. Ima tri vrste bananâ: Za jelo, za kuhanje i za pivo. Glavna hrana naših ljudi jesu kuhane banane s grahom.

Polja banana odijeljena su trnovom živicom, pa je teško naći put. Obično obavijestim katehistu da mi dođe ususret, ali danas me prati samo jedan od većih đaka.

Kolibice ovih stanovnika su okrugle, prema gore šiljaste; načinjene su od bambusove trstike, što raste u mnogim močvarama ovoga kraja. Razdijeljene su obično na 2 dijela: sprijeda je sobica za goste, dakle »salon«, a u pozadini t. j. u drugome dijelu stana nalazi se kuhinja, spavaonica a više puta i štala. Pred kolibom je maleno usko dvorište, koje je uvijek čisto.

Kad stignemo do stana, treba da najprije vidimo, nijesu li možda ukućani kod jela. I crnački »bonton« zahtijeva, da se u tom slučaju odgodi pohod.

»Jeste li ovdje?« Viknemo stojeći pred kolibom. Ako je posjet poželjan, onda se odazovu iznutra: »Tu smo!

Dodi i stanuj ovdje!« Kao Evropljane ne puste nas tako lako da sjednemo na pod, koji je posut travom. Ne! Za počasne goste nađe se i jedan stolac ili škrinja ili barem svežanj. Ali ako nema sjedala, zadovoljimo se i s rogožinom, ili zemljanim podom, da ne dođu ljudi u nepriliku.

Kad se stupi u kolibu, počinje pozdravljanje sa svih strana. Onda dolaze na red razne novosti. Kao ravnatelj škole potsjetim roditelje da revno šalju djecu u školu, no mnogi nemaju zato smisla.

Visi li na stupu kolibe mnogo vrećica s grahom, kavom itd. treba da pohvalim domaćicu. Nažalost vide se često i razni amuleti. Rado bih to izbacio napolje, ali nemam na to pravo. Ali da imam nekoliko svetih sli-

Na trgu banana u Africi.

čica, ljudi bi ih rado postavili u svoje kolibe. Djeca nas često mole medaljice; ne će više da nose amulete oko vrata. Ali odakle meni medaljice? ... I u seoskim školama više bi se postiglo, kad bi revni đaci dobili medaljice ili sličice za nagradu. Siromašni smo, ništa im ne možemo darovati...

Gotovo u svakoj kolibi nalazim starih ljudi, okorjelih pogana. Ne smijem da ih prepustim đavlu...

Sa starim mamicama počinjem obično s prepirkom. »Iva mave (moja majko), ne bi li i ti malo molila?« — »E, prestara sam ti ja za to; ne mogu više da mislim pametno«. »Ne, mave, ti hoćeš dakle u pakao, da budeš đavlina kuharica, zar ne?« Na to se strašno smiju i niječu. — »Ne treba da mnogo učite. Samo najglavnije istine vjere. Ima kršćana u selu, koji će vas poučiti...«

I u Africi ljube bake i djedovi unučad. Ozbiljno ih opominjem, da svoje mile unučice ne će vidjeti u vječnosti, ako se ne pokrste. Time se može najviše postići. Djeca me često prose, neka zovnem i njihove roditelje da i oni mole. No to nije uvijek lako. Ipak je mnogo dijete iza toga došlo presretno s ocem i majkom, da ih upiše kao pripravnike za sv. krst (katekumene).

Samo jednom rekao mi jedan stari pogani: »Ne, ja ne ću da se krstim, hoću da se poslije smrti vratim.« Ovi pogani, naime vjeruju, da se duša poslije smrti vraća na pr. u obliku zmije, da se osvete djeci, ako nisu dobro ispunila četvrtu zapovijed Božju. Zato pogani ne ubijaju neke zmije — premda su vrlo otrovne — da ne rasrde duhove svojih preda. Jedan naš dječak bio je kod ispovijedi. Kad se vraćao kući, ujela ga močvarna zmija. Jedva se dovukao do misijske postaje i za četvrt sata već je preminuo.

Dok sam još boravio u Evropi, opazio sam, da se ne moli dosta za misionare. Zato, dragi čitatelju, moli mnogo za nas!

Razveselimo malene crnce lijepim sv. sličicama i medaljicama.

Molimo — žrtvujmo!

Od Oca Tomasina od Sinova Presv. Srca, misionara u Egipat, Sudanu.

Dok se narodi jedan spram drugoga naoružavaju, oboružajmo se i mi uzajamno: ljubavlju, ustrpljivošću i duhom žrtve. Već je i Sv. Otac pozvao članove Apostolstva molitve, da se sjedine u molitvi sv. pričesti i križevima, da od Boga izmole smilovanje za sadašnji svijet.

Ova molitva i žrtva za mir i spas svijeta ne smiju međutim priječiti, da molimo i za spas naše duše i duša nama povjerenih.

Velika zapovijed ljubavi nalaže, da bližnjega ljubimo kao sami sebe i ne više nego sebe. Kako je lijepa i utješna svijest, da dok ja posvećujem samu sebe, sudjelujem na posvećenju svoga bližnjega. Koliko radosti i sigurnosti daje pobožnoj kršćanskoj duši pomisao, da ju jedna dostojna sv. pričest sjedinjuje nesamo s Tijelom i Krvlju Kristovom, već također sa Njegovim mističkim tijelom, naime s cijelom Crkvom. Kad se Isus po sv. pričesti porodi u našem srcu, ponavlja se za nas svaki puta tajna svete noći. Naša duša može tada da pozove pastire i sveta tri Kralja, da se poklone Božanskom Djetetu; ona može i duhom da preleti oceane, da se sjedini s ostalim poklonicima, koji od istoka i zapada radosno dolaze ovamo, pa svom snagom mole i slave svoga Spasitelja.

Ovo je čas, da se sjetimo onih milijuna, koji Isusa još ne poznaju i zato Ga ne ljube i ne mogu Ga primiti u svoje srce.

O kad bismo shvatili slatku pritužbu Gospodinovu: Molite Gospodara žetve, da pošalje radnike u svoj vinograd! Naša je zadaća, da molimo i žrtvujemo, da posao vjerovjesnika bude plodan. Mislim da nema uspješnijega sredstva za obraćanje nepoznatih duša u daljini nego što je sakrivena molitva i žrtva.

U pomoć! . . .

Čuj, iz daljine neki tužni glasi...
Čeznutljiv zov, što srce prodire,
Tihano slušam vapaj ovaj bolni
U tamnoj noći štono zamire...
Krik duše to je, štono pomoć traži,
Da kršćanska joj ljubav bol ublaži.

»Tko pomoći će nama k svijetlu Božjem,
U pravu nam domaju kazat put?...«
U poganskoj odmijeva zemlji jadnoj
Gdje milijuni žive udes krut.
Iz misija, iz poganskoga svijeta
Za pomoć hitnu vruća molba lijeta...

I zovnu glas sa nebeskih visina...
Glas milosti, taj sveti Božji zov
I jedna duša živo radit stane
Da probudi se ondje život nov.
Da bolje bude misijam na službu
Osnova Ledóchowska novu Družbu.

Misionari pomoć stalno traže...
Tko pomoći će svima, Bože moj!?...
Svetoga Petra Klavera je Družba
Na pomoć spremna, svakoj molbi toj.
Priključimo se braćo, sestre, radu
Da Africi se pomogne u jadu.

Misionari nose luč u tmine
Svoj život daju za pogana spas...
Al pogani su brojni — sredstva malo,
Pa mole, mole pomoći od nas.
Za crkvice za bolnice za gladne...
Nek svatko barem neku pomoć dadne.

Molitvom svetom, žrtvom duše svoje
Nek misionaru dadu pomoć svi
I milodar tvoj vijek se rado prima
Jer darom se predobiju i zli...
O naprijed svi za sveto Božje djelo
Gospod će platit, vjerujte zacijelo!...

M. K.

Vlč. Otac Serafin Tvrtković

iz Družbe Sinova Presv. Srca, naš dragi zemljak iz Bosne preminuo je nesretnim slučajem dne 11. jula ove godine. Svima čitateljima Kalendara preporučamo u molitve dušu požrtvovnog apostolskog radnika na njivi Gospodnjoj, koji je ostavio milu domovinu, da se u dalekom tuđem svijetu žrtvuje za spas neumrlih duša bijednih crnih pogana. Pokoj vječni daruj mu, Gospode i svjetlost vječna neka mu svijetli...

»Fides« donosi žalosnu vijest ovim izvještajem:

»Tragična smrt afričkoga misionara. Kisubi, Afrika. Vlč. o. Tvrtković od Sinova Presv. Srca Isusova, predstojnik misije Ngetta u apostolskom vikarijatu Gornji Nil umro je povodom automobilske nesreće. 11. srpnja vozio se u pratnji drugoga misionara motornom dvokolicom u Gulu; na jednome zavoju bila je dvokolica povožena od tretnoga auta. Otac Tvrtković, kojemu ima tek 37 godina bio je na mjestu mrtav.«

Zdravo Križu, nado jedina!

Križ nam daje srčanosti.

Zabilježio jedan misionar (oblat Bezgrešne) u Natalu.

»Djeco, juče je Otac misionar smjestio na brdu Epuzana veliki križ«, — govorila je Sestra djeci u školi.

»O znamo, Sestro!« uskliknuše djeca. »Ta mi smo bili tamo!...«

»Kako vam se sviđa?« upita Sestra Pia dalje. Nastane kratka šutnja. Nato se podiže mala osamgodišnja Marija Terezija i reče: »Sestro, mi se radujemo križu...« »Mi katolici moramo mnogo trpjeti. Pogani nas ismjeivaju radi medaljica i vele: »To je stvar đavolska.« No neka se smiju! Mi sada gledamo križ na brdu i trpimo s Isusom. Sestro, križ nam daje srčanosti...«

»Križ nam daje srčanosti!« Kako lijepe, značajne riječi! Neka križ Isusov daje srčanosti i drugima. Srčanosti da ostave poganstvo, da budu vojnici Kristovi.

Molimo, da se ispune riječi dragoga Spasitelja: »Kada budem uzvišen na križ, sve ću privući k Sebi.«

Skriveno junaštvo.

Svijetle zračice iz ureda Družbe sv. Petra Klavera.

Neka starija skromno odjevena gospođa uniđe u ured. »Evo malenkost za misije!« reče i radosno stavi svoj prinos na stol...

— Ali, dobra gospođo, možete li toliko pridonijeti?

— O da, gospođice, posve dobro! Nekoliko puta ne ručam ili ne večeram i tako prođem.

— Dobra gospođo, to dragi Bog jamačno ne traži od vas! Molite mnogo, da dragi Bog pošalje mogućnih dobrotvora!

Dobroj se ženi skotrljaju suze niz obraze, lako odgurne novac od sebe veleći: »Molim vas, primite! Oni tamo imadu još manje nego ja... Ja imam svoga Boga!«

Kad je novac napokon zahvalno primljen, ode dobra duša, da nastavi svoj život odricanja, da »onima tamo u Africi« bude lomljen Kruh Života, Kruh Riječi Božje.

*

Starija žena stoji na vratima: »Evo vam krsni dar za crnče!... Ima mi već 75 godina. Od 7 s jutrom do 10 večerom stojim uza stol za glačanje da zaslužim potrebno za život. Otrgla sam od ustiju da obradujem našeg dragog Spasitelja, da dadem krsni dar jadnome crnčetu. Samo neka je zaista za crnče!« I položi svoj dar na stol te iščezne, sretna, da je svome Bogu pridonijela žrtvu.

*

Još je mlada, ali duboki tragovi bola leže joj u crtama lica.

»Evo vam 5 Dinara, upišite, molim, u »Misni savez muža moje susjede. — Gledajte, ovaj kaput poklonila mi nedavno njegova žena. Mislila sam si: i ja ću nešto da učinim njoj za ljubav — upisat ću u »Misni savez« njezinoga muža. Žrtva je to za me, jer dobivam tjedno tek 16 Din. Ali činim rado. Gospod Bog će već dalje pomoći!...«

*

Dolazi pognuta osamdesetgodišnja bakica u ured i izbraja 100 Dinara. Suze naviru na oči. »Tako« — reče ona. »Sad neka crnčić za njega moli, da opet progleda i postane vjerni kršćanin. Uštedila sam od usta otrgnuvši u mojim starim danima, da nađe pravi put. Molite i vi za njega!...« Srcem punim nade vraća se dobra starica kući.

*

Od šest do devet sati jutrom čisti N. velike uredske prostorije s parketnim podom. Zatim žuri marna djevojka u odaljeni dio grada, da pospremi stan neke gospoštije i da skrbi za kuhinju, radeći sve do 10 ili 11 sati noću. Umorna vraća se kući. Taj teški posao vrši dan za danom, mjeseci i godine. Zaslužbu jutarnjeg rada upotrebljuje za školanje afričkoga sjemeništara, a druga joj zaslužba služi za uzdržavanje života. Nedjeljom dijeli pred crkvom misijske glasnike. Vazda dolazi sjajući od sreće u ured Družbe, da izruči svoj utržak. »Bog plati!« to joj je mila nagrada...

*

Bilo to za vrijeme izložbe misnoga ruha. Neka gospođa preda bijelo Misno ruho sa 25 izvezenih ruža i reče: Nedavno sam slavila 25-godišnjicu sretnoga braka, pa u zahvalu za mnoge milosti, što sam primila za vrijeme ovih godina od dragoga Boga izvezla sam 25 ruža na misnici za misionara. Neka mi Bog i dalje pomogne!

Sa Spasiteljem preko brda i dolina.

O. Tarzicije, benediktinac, Ndanda (Ist. Afrika).

Bilo je na Svijećnicu 1937. g. Glasnik je donio list od jednoga učitelja. U njem je pisalo: »Marija Kuntamba je teško bolesna. Dodi danas ili sutra, ona će umrijeti.« Kako je već bilo prilično kasno, a iz lista se razabiralo, da još ne postoji smrtna pogibelj to sam odgovorio: »Dolazim sutra zorom.«

Svanulo jutro. Ustao sam u 4 sata, čitao sv. misu, uzeo nešto čaja i pripremio se za sv. put. Čim je počelo svitati, htio sam da pođem. Osim dragoga Spasitelja imao sam u pratnji jednoga čovjeka, koji je bio vješt u njegovanju bolesnika. Mislio sam: moguće bude što mogao bolesnici koristiti. Pošli smo tako na put. Trava je bila vrlo visoka i vlažna od obilne rose. Nismo se uda-

Iz benediktinskih misija, Ešove: Misionar na putu da providi bolesnika.

ljili od naše misijske postaje ni 200 m., a već smo bili skroz na skroz mokri. Pred nama je stajalo 200 m. visoko brdo Ndanda i mi smo se morali na nj uspeti. Staza je vodila skoro okomito. Morao sam više puta stati, odmoriti se i obrisati znoj s lica i čela. »Dobro da još nema sunca« tiho sam uzdahnuo. Moj pratioc mi je nosio kaput i moj tropski šešir. Gore na brdu bio je put znatno bolji. Trava je bila manja i skoro sasvim suha. Mogli smo mirno moliti sv. krunicu. Poslije jedno pol sata hoda, valjalo je opet pješačiti uzbrdo. Trava je opet bila veća i vlažnija. Da bude nevolja još veća, bili smo zalutali u područje rijeke. »Ništa ne smeta!« Voda mi je prodirala u cipele svakim daljnjim korakom.

Uskoro sam primjetio, da nam se valja držati desno želimo li dospjeti do škole, gdje je u blizini morala stanovati i naša bolesnica. Upravili smo svoj put nadesno prvom stazom, i došli do jedne kuće, što nam se ukazala u daljini. Propitali smo se za bolesnicu i uputili su nas na školu, koja se nalazila odmah tu u neposrednoj blizini. Učitelj je baš pisao na ploči neki računski zadatak. To on marljivo vazda radi prije nego mu dođu djeca u školu. Odveo nas je do željene kolibe.

Bolesnica nije bila u smrtnoj opasnosti. Ipak sam je odmah ispovijedio i podijelio joj sv. pričest. Ta radi toga sam došao amo. Prema načelu: »Prvo duša onda tijelo« prihvatio se i moj pratioc svoga posla. Ljudima po koji dobar savjet, a bolesnici blagoslov i krenusmo natrag.

Baš je bilo prošlo sedam sati i sunce je već visoko stajalo na obzorju. Pri povratku nam je bilo lakše, jer nas je put skoro stalno vodio nizbrdice, pa sam mogao da nastavim moliti sv. krunicu. Kad smo opet prispjeli u dolinu u blizini Ndande, morali smo opet kroz visoku travu, koja je još uvijek bila prilično vlažna. Još jednom

sam bio sasvim mokar, ali sada smo domala bili kod kuće.

23. ožujka, 11 s. prije podne. Pohod bolesnici u Lukohe. »Marija umire!« Bila je to poznata nam bolesnica. Ovaj puta bila je stvar ozbiljna. Glasnik mi reče, da ću je moguće zateći živu, ako se budem žurio. Već je u agoniji. Brzo sam uzeo najpotrebnije i požurio za glasnikom. Opet je valjalo prijeći preko strmoga brda Ndanda. Trava je bilo pokošena, no zato je podnevno sunce nemilo peklo. Morao sam 5-6 puta stati, da dobi-
jen: zraka. Znoj mi je poput potočića curio preko lica. Žarko sam se molio sv. Josipu, da ne pripusti smrt ovoj ženi, dok ne primi sv. sakramente umirućih.

*Sveti Josipe,
zaštitniče umirućih,
pokrovitelju Sv. Crkve,
moli za nas!*

Ovoga puta nisam mogao zalutati, jer sam imao iskusnoga vođu, a osim toga je put bio dobro pročišćen od vrijednih školskih učenika.

Moglo je biti oko pol jedan, kad sam bio u blizini bolesničine kuće. Hvala Bogu još se ne čuju smrtne tužaljke. Morao sam se najprije odmoriti i obrisati znoj, a onda sam stupio u kuću bolesnice, koja je mirno ležala, kao da spava. Zovnuh je imenom i ona lagano otvori oči, pogleda unaokolo i upravi svoje bolne i izmučene oči prema meni. Ništa ne odgovori, ali sam primjetio, da je još pri svijesti. Toplo sam molio dragoga Boga, a

i svi ostali u kolibi. Bolesnica počne sklapati ruke i micati usnicama. Predmolio sam molitvu savršenog pokajanja i podijelio joj odrešenje. Svetu pričest, nažalost, nisam joj mogao podijeliti, jer je nisam bio ponio i jer mi je glasnik rekao, da se ona nalazi u agoniji. Dao sam joj i posljednju pomast prema obredima naše sv. vjere i papinski blagoslov. Bolesnica se osjećala umornom i zaklopila oči. Pošto sam sve bio dovršio, pozvao sam je još jednom njezinim imenom i rekao joj ime Isus, koje je ona sasvim tiho ali razgovijetno ponovila.

Na povratku molio sam opet sv. krunicu u ime zahvalnosti. Unatoč žege, napora, znoja i glada bio sam sretan i veseo, jer sam si bio svijestan da sam izvršio svoju svetu dužnost.

Pohodi bolesnika po misijskim postajama vazda su vrlo teški. Razne su okolnosti, koje to otežavaju: velike udaljenosti, rdavi putevi i prometne prilike, visoka trava sa velikom rosom te žarko sunce. Čovjek konačno ne može vazda povjerovati ni raznim izvještajima crnačkih glasnika, koji često puta pretjeruju, pokadšto zovu k bolesniku bez potrebe, a puno puta i prekasno. Već nekoliko misionara bilo je pozvano »teškim bolesnicima« pa kad su do njih prispjeli, rečeno im je, da su ili na polju ili da su otišli po vodu. No naide li čovjek na kuću bolesnika i pred njom zatekne 30 do 50 duša to je siguran znak, da je »Matei u smrtnoj pogibelji«. Dobro je zato glasnika upitati: jesu li kod njega mnogi znanci i je li bolesnik u postelji. Znade li čovjek sasvim sigurno, da se uistinu radi o teškome bolesniku, to ne valja dugo premišljati nego odmah valja poći na put, jer kod crnaca uslijedi obično brzo smrt.

U vojsci brojnih ljubitelja Marijinih molimo sv. krunicu da što prije i sigurnije izvojujemo pobjedu Isusa Kralja u Africi i po čitavome svijetu.

*Krunice Gospina mila i sveta
Milija, moćnija od amuleta,
Ponosno nose Te crnci o vratu
Da Tobom počaste Majčicu zlatu.
Kraljice pobjedâ, Ti za njih moli
Isusa, koj' za sve Krv svetu proli!
Kraljice Krunice, Ti daj pobijedi –
Crnačke narode Kristu privedi! ...*

Darujmo koju krunicu za crnce. Nove i stare, velike i male svake boje prima za njih i otprema u Afriku:

Družba sv. Petra Klavera, Zagreb, Draškovićeve 12.

MOJA ZVIJEZDA.

*Na nebu moje mladosti divna je zvijezda sjala
U svakoj boli, nevolji utjehu mi je dala.
U ranu zoru pozdravi njen blagi smiješak mene
I uveče, kad umorne već sklapale se zjene.
I sobici osamljenoj tajinstven čar je dala,
Kad milotno je treptala kroz prozor zvijezda mala.
Već davno je uminulo to doba mladih snova,
Al jedna meni ostade milina vazda nova:
O Zvijezdo mora — Marijo, ti meni vazda sjaji
Gle, zadnji »s Bogom« kličem sad milenoj mi domaji ...
Kroz pustare i prašume Ti putokaz mi budi,
Da nauk vječne Istine upoznaju ti ljudi.
U boju s ljutim poganstvom i silnom moći tame
Ti baci svijetlu zračicu, nebeska Zvijezdo na me!
Sve poteškoće, muke, znoj mog apostolskog rada
Osladiti će misao: Marija — moja nada!
I kad se život primakne već posve svome kraju ...
O Zvijezdo moja, Marijo, vodi me u domaju!
Ti, divna Zvijezdo jutarnja navijesti zoru Dana,
Gdje sjaje Sunce vječnosti, gdje vječni je »Hosanna« ...*

A. F., misionar Riječi Božje.

Kip Bezgrešne Djevice, izrađen od crnačkog umjetnika iz Centralne Afrike.

Prije svega kršćanin.

Od Oca Tome, Svećenika Presv. Srca, misionara u Kamerunu.

Matija Djumessi, učitelj naše misijske škole je bodar mlad čovjek proniknut pravim kršćanskim duhom. Njegov otac, moćni seoski poglavica odredi pred smrt, da ga sin naslijedi sa svom baštinom. Tako Matija nenadano zadobije ostavštinu: preko stotinu žena.

Taj položaj mogao je njemu, koji je bio kršćanin donijeti najgorje posljedice. Treba li da se odrekne časti poglavice i očeve baštine? To bi bilo najtemeljitije rješenje. Ali volja umirućeg oca i običaji plemena crnačkom su narodu zakonom.

Jadni Matija! Tvoja je vjera najjače uzdrmana, moraš li prisustvovati poganskim svečanostima.

Rijedak primjer. Matija neće da zataji vjeru ni kršćanske običaje. Kao rijedak primjer među svojim narodom bit će vladar svoga plemena u kršćanskom smislu.

Kad su minuli prvi dani zbrke, potraži Matija pomoć u Boga i savjet kod misionara, kako da zatre stoljetne zle običaje te da uvede novi red na temelju kršćanskih načela.

On daje razumjeti svojim ljudima, da on nije poglavica kao ostali te da po svojoj kršćanskoj vjeri, koju je svojevolumno primio, hoće i mora i da živi. Mudro i obzirno započne svoj rad preinake, da ne pozlijedi osjetljivost starješina: zadrži običaje, koji su doduše besmisleni, ali ne vrijeđaju kršćansko čudoređe, — ali zabrani rječju i primjerom poganski kult duhova i preda. U tome ne naiđe na jaki otpor. Ali u pitanju »mnogozenstva« nije išlo tako glatko. Nakon zrelog promišljanja odluči Matija, da mlade poženi za svoje kršćanske drugove, i katekumene a starijima koje ne će da se udaju daje kolibicu i nešto zemlje da se prožive.

Oluja. Ta »novotarija« izazva nezadovoljstvo starješina. Razglasiše Matiju kao buntovnika, kao rasipnika očinske baštine, kao ludaka. I sam zastupnik kolonijalne

vlade možda od straha da se pleme ne uzbuni, predbaci Matiji radi njegova »čudnog postupka.«

»Zašto otpuštaš žene svoga oca?«

— Gospodine upravitelju, — ja sam kršćanin.

»Ali ti si poglavica pa treba da se držiš običaja svoga plemena...«

Da, gospodine, — ja sam poglavica, ali — prije svega kršćanin pa ne mogu da radim proti svome uvjerenju i savjesti.

Matija daje g. upravitelju također razumjeti, da je uzaludno svako nastojanje odvratiti ga od njegovih odredaba, jer kršćanski moral ne pravi razlike među bijelcima i crncima i njihova načela ne mijenjaju se prema boji kože.

Mir. Oluja se slegla. Matija je danas i kao poglavica znatnoga plemena uvijek jednako revni kršćanin. Štovan je i ljubljen od svojih podanika a uživa i ugled kolonijske vlasti poradi dobroga reda, u kojem drži svoj narod kao i zbog napretka poljske privrede. Njegovome čvrstom značaju i ustrajnosti valja pripisati pobjedu nad raznim zaprekama, koje su priječile njegovo nastojanje za kršćanskom vladom. I on može da s apostolom kliče: »Sve mogu u Onome, koji me jači!« A Gospod, koji ne zaboravlja svoje vjerne službenike u borbi za proširenje Njegova kraljevstva daje mu sada tu radost da svoje napore vidi okrunjene uspjehom.

Katehiste. Kraljevstvo Božje širi se mnogo uz pomoć katehista. Maleni broj misionara ne bi mogao da zadovolji sve potrebe misijskoga rada. Evo što piše apost. vikar Nijasse: »Uprava stotine škola bila bi nemoguća bez pomoći katehista. Okružje, u kojem djeluje misionar tako je prostrano, sredstva za putovanje primitivna i naporna. Misionar upravlja cjelokupnim radom, češće pohađa škole, ali ne može sve sam da izvrši. Katehista mu je neophodno potreban da uzmogne širiti nauk sv. vjere u povjerenome si narodu.

Sa zahvalnošću prima Družba sv. Petra Klavera svaki darak za uzdržavanje crnih katehista. Bog platio dobrotvorima!

Crno pastirče čezne za svijetlom...

U domu kršćanske ljubavi našla je Mkeku sreću.

S. Donatilla, misionarka Dragocijene Krvi, Uru (Ist. Afrika).

Mkeku, crnče iz plemena Nadšaga postade rano siroče. Majke nije ni poznavala, a otac, kojega je vrlo voljela, postade žrtvom lava. Mgabani, brat njezin i već oženjen, uze je k sebi.

Mkeku je morala čuvati koze svoga brata. Ako je to dobro činila, brat je bio zadovoljan. Mala bi Mkeku bila tako rado išla u školu kao i njezine drugarice, koje su joj toliko toga lijepoga pripovijedale o školi. Pred njom bi računale ili bi u pijesku pravile razne crteže i znakove a onda čitale: a-e-i-o-u. Mkeku je dobro pazila na sve to i pamtila bi brojeve i ove znakove. U samoći predala bi se često tužnim mislima. Mislila je na svoga dragog oca, koji bi joj zacijelo bio dozvolio ići u školu. Nije imala snage ni volje, da brata još jednom zamoli za dozvolu ići u školu, jer kad je to jednom zgodom načinila toliko ga je razljutila, da joj je zaprijetio i spomenuti samo »školu«. Zašto je Mgabani bio tako

protivan školi? Mislio je, istina, dobro svojoj sestri, ali kao i svi pravi pogani — bio je uvjeren da će škola donijeti njegovoj sestri nesreću.

Mkeku je bila svakim danom tužnija i izbjegavala je društvo ostalih svojih drugarica. Imala je radije samoću. Jednoga dana povelala je svoje koze dalje nego obično, sakrila se tamo u jednu pećinu i gorko plakala. Glasnim uzdisajima dala je oduška svome ojađenom srcu: »O dragi oče! povrati se svojoj Mkeki! Mgabani je tako strog sa mnom. O vi svi moji predi, dodite i povedite me sa sobom! Sestro, zašto ti ne dodeš i ne pomogneš mi i ne naučiš me kao drugu djecu?...« Siromašna Mkeku! Tko da sasluša tvoje uzdisaje u ovoj samoći?

Ni sama ne zna, kako je dugo plakala. Odjednom se sjeti svojih koza, skoči i od straha oblije joj lice znoj. Na njezin zaplašen glas odazovu se drage joj životinje — ali dvije nisu došle. Vikala je i pozivala sve glasnije, no koze nijesu dolazile. Sirotica! Već se počelo mračiti i ona se morala vratiti doma, ako je željela da izbjegne susret s lavom. Brzo je pohitala sa svojim kozama kući. Što će reći brat? Još nije bio kod kuće, nego na nekakvoj pijanki. Strahom i drhtajem očekivala je bijedna Mkeku njegov povratak. Mira i sna nije imala.

Čim je Mgabani došao doma, odmah je primjetio da su životinje nešto nemirne. Pozvao je Mkeku i ona zaplašeno prizna svoju krivicu. Mgabani je bio popio nešto više piva te ga odmah ovladala ljutina. Dohvati jedno drvo i nemilo udaraše po bijednoj djevojci, dok mu se nije ruka zamorila. Mkeku je jadikovala i gorko plakala. Konačno je pograbi i baci izvan kolibe. Bijedno djevojčice ležalo je pred kolibom i čekalo smrt, no smrt nije dolazila... Ujutro je pokušala da ustane, jer se bojala, da će brat ponovno doći da je zlostavlja ako bi je našao pred kolibom; ali bila je sva iznemogla. Poče puziti i tako se nekako dovuče do najbližega grma. Tu je ležala

dva dana, mučena od strašnih bolova i briga, umorna od gladi i žeđe, a sva istrošena od velike groznice. Tada joj na um pade spasonosna misao: »K Sestri, k misiji!« Ali kako onamo? Teškom mukom, a uz pomoć jednoga štapa nekako prijede put. Svatko se preplašio od njezinog izgleda. Tako je bila zlostavljena, da je nitko više nije prepoznao. Poradi raznih praznovjernih čarobija i straha nitko joj nije htio pomoći.

Mkeku je bila oskudno odjevena, pa se nije usudila radi toga poći u misijsko dvorište. Našli su je poslije podne gdje leži u besvijestici za živicom. Bilo ju je strašno pogledati. Oči je izbuljila, desna ruka i lijeva noga bile su krvave i prelomljene na više mjesta, cijelo tijelo iznakaženo. Usta su joj bila tako izudarana, da ih

Iz benediktinskih misija, Peramiho: Sestra Terezija uči svoju malu crnu braću o pravome Bogu.

nije više mogla zatvoriti. Prije pristalo, zdravo djevojče, a sada bijedni bogalj.

U misijsku bolnicu primili su je s mnogo samilosti i ljubavi. U bolnici su bile četiri sobe i sve su već bile pune bolesnika. Nijedna postelja nije bila slobodna. Ubrzo slože neki ležaj na zemlji i na nju postave našu bijednu Mkeku. Jedva su je mogli uhvatiti, jer je cijelo tijelo bila jedna rana. Suze su joj curile niz lica, suze zahvalnosti za ovo dobro kršćansko djelo. Govoriti nije mogla, jer nije mogla micati usnicama. Mkeku je ostala u dobroj njezi i rane su joj polako zacijelile pod brižnom paskom Sestara, ali je ostala bogalj. Ipak je pokušala da okolo hrama i uspjelo joj je velikom radošću doći do škole. Pozorno je slušala razlaganja u vjeronauku, ali joj je to bilo teško razumjeti, jer je uslijed udaraca na glavi jako oslabila moć shvaćanja. Vidjeli bi je svake nedjelje kako ide u crkvu. Djeca su se od nje plašila, jer je bila tako nakažena, no nju to nije žalostilo. Ona se šta više radovala, da je mogla doći do misijske postaje, pa bilo to i uz teške muke i naprezanja. Mkeku leži u našoj bolnici već skoro pet godina. Sada više ne može ustajati i pripravlja se za svoj zadnji put. Ako je čovjek posjeti, zadovoljno se smiješi. Ona sada više nije poganka. Krštena je i zove se Marija. Sama si je odabrala ovo lijepo ime i veli, da sada u tom nalazi svoju sreću na ovom životu, što će kao Marija smjeti poći dragom Bogu. Da, Marija će uskoro doći do kraja svojih zemaljskih muka i tada će je nebeski Otac primiti u svoje naručje, da joj nagradi sve njezine patnje vječnom radošću u nebu.

»Sve što god činite rječju ili djelom, činite u Ime Gospodina Isusa.«

(Sv. Pavao).

Ja sam Pastir Dobri.

Kako često čuli smo već ove dirljivi riječi našega Gospodina, riječi, koje nas također sjećaju činjenica iz našega života. Zaista nije li došao da nas oslobodi iz trnja, u koje smo zapali, da nas potraži u dalekoj pustinji ili među razvalinama životne radosti, gdje smo ležali kao iscrpljeni?

To što je Isus bio za nas, treba da bude za sve duše. »Ja sam Pastir Dobri«, koji sam druge obrazovao za pastirsku službu, Petra i druge Apostole i koji kroz vijekove traži dobre Pastire za svoje stado.

Koji su uvjeti za ovu zadaću za to zvanje? »Simone, sine Jonin, ljubiš li me više nego ovi?« Na pitanje Božanskoga Učitelja kliknulo je mnogo srce od radosti: »Da, Gospode, Ti znaš, da Te ljubim.« I na prvo pitanje slijedi drugo; nadodoše i dokazi ljubavi i predanja za sav život pa i smrt bila je čin ljubavi...

Otkupitelj svijeta nastavlja da poziva i veli: »... i druge ovce imam i ove mi valja privesti i bit će jedno stado i jedan Pastir.«

Jesi li čuo, dragi čitatelju, draga čitateljice: »I druge ovce imam...« S pomoću njihove braće želim da ih zadobijem; i iz njih hoću da učinim dobre Pastire i Pastirice, jer »ja sam Pastir Dobri« i činim sve, što pripada mojoj pastirskoj službi.

Poslušati savjet Božanskoga Učitelja nije neophodna potreba; Bog ne sili nikoga, On samo poziva.

U unutrašnjosti crkve sv. Petra u Rimu stoji napisano: »Ti si Petar i na toj stijeni sazidaš crkvu svoju.« Tako Spasitelj zove nesamo da vršimo čine ljubavi, nego također da sudjelujemo i na izgradnji novoga Jeruzalema.

Kolike od nas pitao je već Dobri Pastir: »Ljubiš li me više nego ovi?« Ako je tome tako, odgovorimo iz sve duše: »Da, Gospode, Ti znaš sve, Ti znaš, da Te ljubim!«

Iza ovoga uvjeravanja neka slijedi život pun velikodušnih dokaza. Prvi bi bio: slijediti glas milosti, koji hoće da nas učini apostolima.

Dobri Pastir sakuplja svoje nasljednike iz sviju slojeva. On traži samo ljubav: To je potrebno preporučno pismo, da nađemo kod Njega dobar primitak.

U potrazi za dušama...

Sestra Ana, milosrdnica sv. Vinka, misionarka na Madagaskaru.

Sestra Ana koja je prije preporučivala svoje mališe dobrotvorima Družbe sv. Petra Klavera ne poučava više djecu.

Jašući na magarici krstari selima šikarja, da nađe novih učenika... Čujmo što sama piše:

»Moja me Sestra glavarica moli, da vam zahvalim za dar, što ste nam poslali. Došavši k nama bude joj silno žao videći kako su stisnuti naši mališi, pa želi da im sagradimo veći dom. Što bi bila rekla, da je tek vidjela majke ove djece, kad su se skupljale oko mene da okuse prve plodove sa stabla znanja. Ove majke bolje sada razumiju potrebu redovne obuke. Znađu i to da djeca nijesu nesretna u školi. Stoga kad treba da njeguju najmanje čedance, dovode druge svoje mališe u dječje čuvalište. Ta mala seoska djeca od 15—18 mjes. započinju svoje »studije« nadzorom jedne naše djevojke između »djece Marijine«. Majke blagoslivlju vašu usta-

novu, gdje njihova dječica nalaze sklonište. One mališe što jedva hodaju ne usuđuju se ponijeti sa sobom na polja. Na leđima nose najmanje dijete a druga bi se ubrzo našla u ljepljivom blatu pa se u njem ugušila, prije nego što bi majka opazila pogibelj.

Kada ta dječica našega čuvališta malo ponarastu, kad budnu već »veliki«, tako da se znadu sami križati i izmoliti male molitvice, pa znadu i prve početke nauka vjere, postanu neprilične učiteljici čuvališta i djevojčici, koja joj pomaže. Kada stignu u doba, gdje treba da polaze pravu školu, polažu mali ispit. Ako su smirili program čuvališta, budu poslana k »rameše-u« — učitelju. Koji puta moraju da se vrate, jer »rameše« veli, da nema lonca, u kojemu bi skuhao krumpir. Naša uboga malgaška djeca dobivaju naime i ručak.

Ja više ne obučavam, ali ne mislim stoga da počivam. Tko bi to i mogao kod mnoštva, koje još ne pozna Božanskog Učitelja?!... Nastojim djecu oduševiti za školu. Kako bi ih mogla ostaviti?... Ne bi to htjela ni moja magarica.

Neki dan, bilo baš o podne prolazile smo pustarom sasvim polagano. Sasvim je suvišno tući magare da potrči, kad je sunce visoko na obzorju. Kako sam se na leđima životinje lagano njihala, osjetim da se vjede sklapaju, kad li me najednom prene živahni pokret moje magarice, koja naglo promijeni pravac i odvažno zakrene u polje... Šta se dogodilo?

Podno palmına stabla skutrio se derančić da izbjegne kazni, za koju čuti, da ju je zaslužio. Ali krupne oči moje suviše vide jasno. Badava potežem užu, ona juri dalje i ne će da se zaustavi dok ne stigne do malenog dječaka, a tu, ne dajući mi da progovorim stane iakati, zinuvši tako jako, da je mališ mislio da će ga progutati. Sa svih strana dohitale govedari, a magare, ohrabreno njihovom prisutnošću iakalo sve to jače.

Ojađeno glasnim smijehom gledalaca uspjelo je mališu da u strahu protepa: »Idem u školu!...« Odonda Jakob nije više falio u razredu.

No nije dosta imati »svijeta« da napuniš školske sobe. »Najprije štalica«, vele ljudi. I mi bismo morali graditi »štalicu« za naše ovčice. Jedan Otac misionar ponudio se, da će nam napraviti nacрте i nadzirati radnje. Gradili bismo od armiranoga betona, jer drvo izjedu termity. Djeca dopremaju pijesak, pa ćemo započeti da gradimo na zemljištu, što nam ga ustupilo poglavarstvo. Tako ćemo i da zaposlimo naše kršćane, koji bi morali u grad da zasluže za porez. Oni će razbijati kamenje. Naše nasade riješit ćemo kamenja, koje sprečava priroda i dobit ćemo potrebnu kućicu... Ali sve su to još lijepi snovi i planovi. Nemamo ni cementa ni lima. Smijemo li se preporučiti za pomoć?

Zahvaljujemo za sve što ste učinili za nas do sada. Dobrotvora se sjećamo u našim svagdanjim molitvama.

Magarica, dobar izvidnik školskih nemarnjaka.

Moj sluga Marko.

Od Oca Henkela, oblata Bezgrešne, misionara u Svakopmundu,

Pravi je to poštenjačina, ali ipak debeo za ušima, a često se već u vrlo ozbiljnoj prigodi nijesmo mogli uzdržati od smijeha radi njegova hotimičnog i nehotičnog humora.

Jednoga dana rano ujutro dođe Marko posve uzrujan u sobu. Upitam ga:

— Što je, Marko?

»Ništa, Pata,« — odgovori.

Mogao sam se nadati ovome odgovoru, jer Kafer ne odgovara odmah. Treba da se izvrše neke male forme uljudnosti. Ali kako nijesam imao mnogo vremena, bio bih to kod Marka rado ispustio. Vidjelo se, da ima nešto na srcu; morao sam mirno pustiti da dođe do riječi. Upitam dakle:

— Jesi li dobro spavao?

»Da, Pata, a kako je Pata spavao?«

— Dobro, Marko, ti znaš da Pata uvijek dobro spava. A što radi tvoj »mališ«?

»Dobro mu je.«

— Jesu li zdrava tvoja goveda?

»Jesu, Pata.«

Nakon oduljeg ispitivanja o zdravlju bližnje i daljnje rodbine pa o stanju goveda bilo je zadovoljeno »crnoj etiketi«, pa sam mogao očekivati, da ću naskoro saznati pravi uzrok ovako ranoga pohoda.

»Imaš li duhana, Pata?« istisne sada Marko. Dakako i to.

— Evo ti!...

Kad su oblačići dima prolazili preko njegova zabrinutog lica, onda je bio raspoložen da progovori koji su mu na srdašcu jadi.

»Imam da govorim s tobom, Pata, o velikoj stvari: Ti znaš, da sam svoga maloga dao pokrstiti na ime Ivan, u čast moga bogatog ujaka. Odmah sam ga obavijestio, da je postao krsni kum, pa sam mislio, da će se požuriti da pošalje običajni kumov dar — debeloga vola za krstitke. Ali moj ujak ne daje od sebe glasa...«

— Čekaj, Marko, htjedoh da ga umirim. — Goveda su na paši; možda ti još dođe željeni vol...

»Ne, ne!« poviče Marko. »Blago je doma, ali moj je ujak škrt, ne će on ništa poslati...« Silno zabrinut ode na posao.

Jednoga dana čujem gdje Marko pri dojenju veselo fićuka. Mora da se nešto osobito desilo. Kasnije ga zapitam: — No, Marko, je li vol već ovdje?

»Jest«, poviče sjajući od sreće. »Moj je ujak došao, doveo sa sobom vola pa još jednu kozu.« Marko je očito bio spreman da pripovijeda i dalje, ali ga blago otpremim na posao. O podne osvanu Marko iznenada te reče:

»Pata, ti još nijesi pitao, kako sam dobio vola.«

— Jest, Marko, kako je to bilo.

»E, — reče on lukavo — »dugo sam razmišljao... Kad su jednoga dana došli ljudi k meni, nazvao sam moga Ivicu — »škrtica«. Ljudi me pitaju, zašto li dijete tako nazivam, a ja im rekoh: Eto zato, jer krsni kum nije poslao krsnoga dara. Vijest o tome brzo se raširi selom sve do kolibe škrtoga ujaka. Kad ovaj začu, da svi o njemu govore, potraži brzo debeloga vola i kozu i otputi se do svoga kumčeta. Gle, Pata«, — završi Marko svoju dugu obavijest — nije tvoj Marko bena!...« To sam mogao samo da mu potvrdim.

Najzgodnija je pripovijest o Markovom rođendanu. Kad je Marko došao k meni u službu, upitah ga, kad je rođen.

»Ja, — odgovori on iskreno — ništa o tome ne znam. Moja je majka već davno umrla.«

Pogledam momka i rečem: Marko, ti si zacijelo već 16 godina star. I tako bude Marko 17, 18 i 19 godina star sve onako otprilike bez rođendana. Bilo mu je već i 20 godina.

Jednoga dana nema ti našeg Marka pri poslu. Pošaljem u selo dijete da ga potraži. Marko ne dolazi, već šalje poruku, da ima danas veliku proslavu. Kako tome nijesam bio navikao, htjedoh da sâm vidim, što je.

Marko sljedi u svojoj kolibi okružen od svoje rodbine i prijatelja, a na stolu puši se kavica; gosti marljivo troše kolače. Sve je veselo.

Što je to? htjedoh da zapitam, kad li Marko veselo poviče: »Pata, danas je moj rođendan!«

— Kako Marko, pa ti nemaš rođendana, tako mi reče...

»Da, Oče, nisam ga imao, ali kad sam jutros došao na policijski ured da nešto upišem, zapita me činovnik:

»Kada si rođen, Marko?«

Ja odgovorim: Oprosti, mister, ja nemam rođendana. On se nasmije i reče: »To ne može da bude. Svaki čovjek ima rođendan. Koliko ti je godina?«

— Oprosti mister, ja sam star 20 godina.

»Dobro«, reče on: »Danas je 26. maj 1937. Ti si star 20 godina. Razumiješ li?«

— Razumijem, odvratim. Na povratku kući kupio sam kave i kolača i pozvao znance da proslavimo moj rođendan.

Nijesam mogao da mu zamjerim tu veselicu, jer je 20 godina živio bez rođendana, pa sam mu to priuštio. Uvjeren sam da i on svaki dan učini dragom Bogu mnogo radosti, jer svoje vjerske dužnosti vrši ozbiljno i točno.

Skupljajmo i darujmo marke za misije!

O. Laagel, neumorni lovac duša dobio konačno dvokolicu, da uzmogne i uz oslabljenu tjelesnu snagu apostolski djelovati.

U opasnosti od leoparda, škorpiona i zmija.

Piše vlč. O. Laagel iz Družbe Duha Sv., misionar u Angoli.

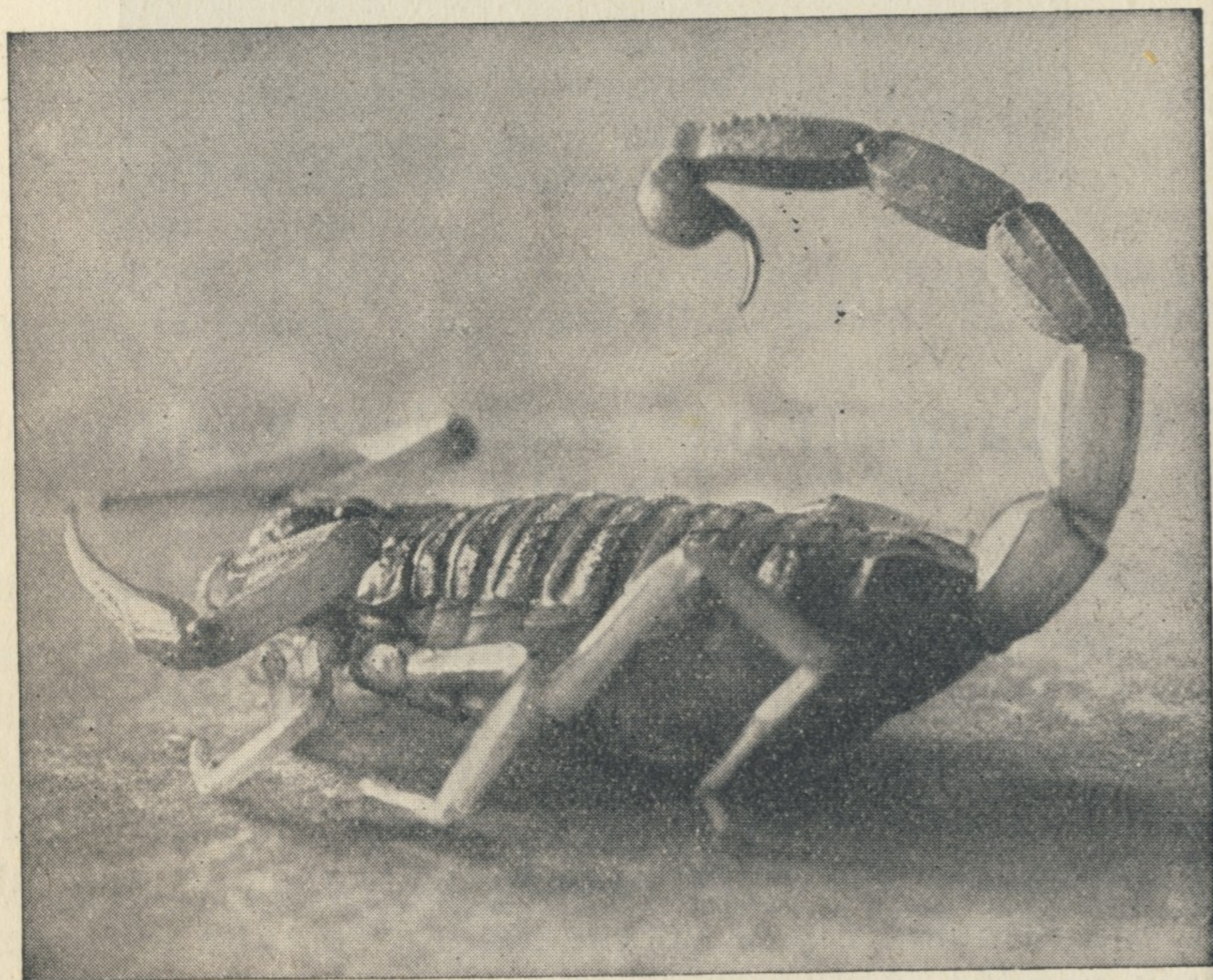
Evo me u gorama zapadne Afrike, gdje leopardi imaju skrovišta. Oni se ne zadovoljavaju time, da siromašnim ljudima otimlju koze, već su prošloga tjedna napali i nekoga crnca. Njegovi drugovi, hrabri svjedoci toga napadaja mogli su doduše malim sjekirama ubiti neman, ali nesretnik je već zadobio više rana od leopardovih pandža. Jedva su mu još život spasili.

Oca Josipa moga revnog sudruga pohodio je leopard jednom noću. Naša noćišta katkada nemaju vratiju, samo zastor od rogožine. Tako se leopard nesmetano ušuljao zacijelo ne s dobrom namjerom. Otac Josip mislio, da je unišao pas da traži kosti. Brzo zapali svijeću da vidi tko je, pa da za provalnikom baci čizmu. Ali — oh strahote. Mjesto psa ugleda pred sobom — leoparda!

»Tunda! Tunda! Napolje, napolje!« viknu pater, a zvijer nenavikla, da je njezina žrtva nagovara, skoči van i nestane je. Božja Providnost sačuvala je misionara od krvoločnog provalnika. Otkako mi je pater pripovijedao tu nemilu zgodu, nikada ne propuštam da zabrtvim noću vrata kolibe. Prije tri godine napao je leopard nekoga crnca. Taj se hrabro branio i nadvladao zvijer, ali u borbi je izgubio oko i zadobio mnogo dubokih rana.

Iz moje torbe išetao veliki škorpion (štípavac).

Osim leoparda imade ovdje i opasnih zmijâ. Ima ih razne vrste: malih i velikih pa i boâ (orijaška zmija).

Škorpion iz Gornjega Nila.

Jednoga dana ubili su ih moji nosači četiri. Od najveće su se ipak bojali i pobjegli. I ja sam ih nasljedovao, jer nisam bio dosta oboružan da zapodjenem s njome borbu. Najmanja, imbuta, vrlo otrovna, ali i vrlo lijena, napada samo ako se stane na nju. Meni se to malone desilo, kad mi vodič dovikne: »Padelle, tela, ombuta!« »Oče spasi se, mbuta je tu!« On ju je usmrtio. Božja providnost bdi je zaista osobitim načinom nad misionarom.

Leopard reži na plijen. U nekim krajevima Afrike dolazi taj krvoločni gost često u pohode. Napada i usmrćuje i ljude i životinje. Leopard ili pantera ima lijepo pjegasto krzno.

Jedne nedjelje pošli su mali crnci daci iz Čineke da ptičare namjesto da dođu k misi. Kad su svojim strjelicama gađali u visoku travu, uzbuniše leoparda, koji je navalio na njih. Ogrebao ih ali nije usmrtio, a onda pobjegao. Tom sam zgodom opomenuo mlade kršćane na dužnost svetkovanja nedjelje i na kazne, koje prije ili poslije stižu one, koji zanemaruju tu dužnost.

*

I naš misionar č. Brat Valentin Poznič piše iz Južne Afrike o raznim susretima sa zmijama:

»U našoj misiji Glen Covie ima raznih zmija. Jednom sam bio zaposlen kod gradnje crkve. Podignem jednu dasku, kad li ispod nje ispruži glavu kobra. Prije nego smo je mogli zatući iščezne u najbližu rupu. Danju se zmiје skrivaju, noću izlaze da traže hranu.

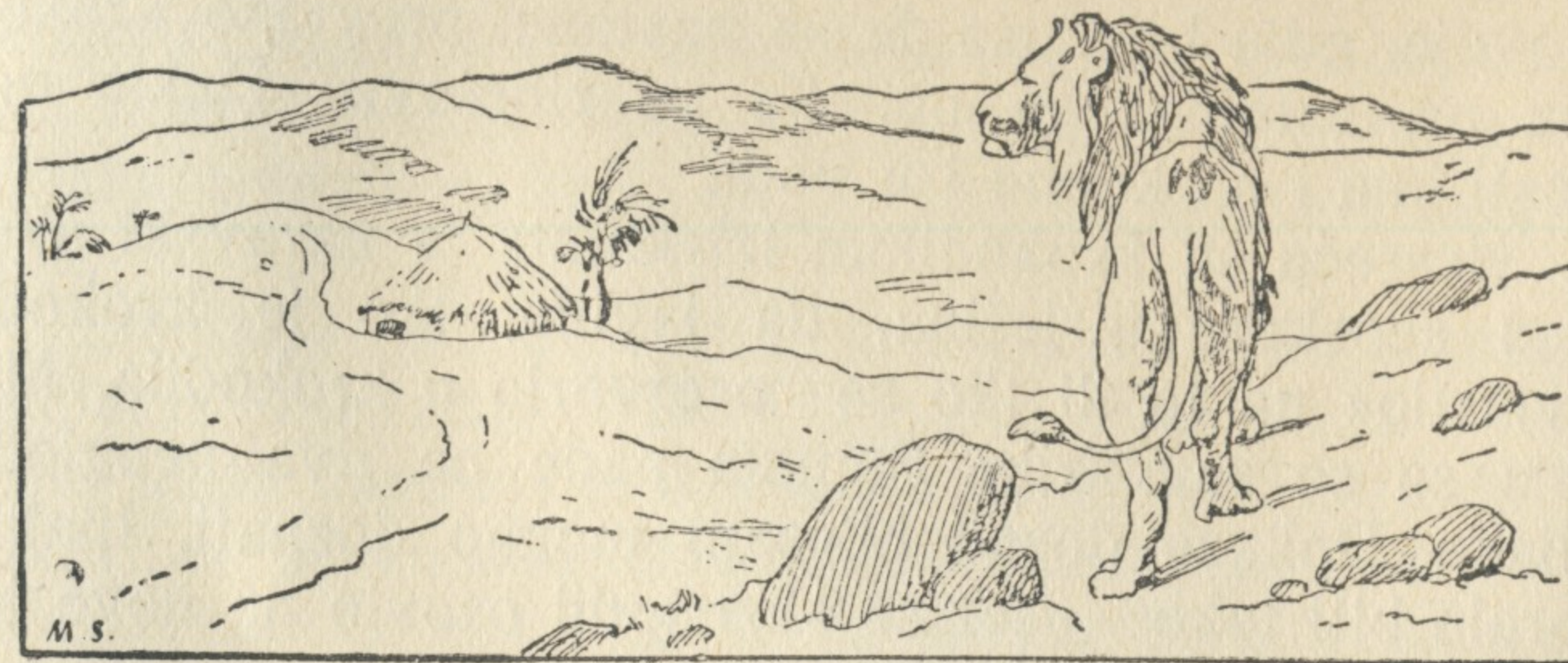
 Jednom smo popravljali barake. Truli krov bio pokriven još dobrom travom, koju smo već na krovu savili u svežanj. Tada najednom pukne nekoliko letava i ja malone padoh u dubinu od 6 m. Sretnim skokom na stranu spasio sam se. Kad sam htio da razgrnem travu, stanem na zmiју... Bila je dugačka nekoliko metara. Na krovu je imala gnijezdo. Kako bi me lako ubola, kad sam golim rukama zgirtao travu s krova daščare. Zmija je bila vrlo otrovna.

Mi misionari često doživljujemo tako što, ali anđeo čuvar štiti nas na poseban način. Rijetko kada čuje se, da je misionara ujela zmija. Naprotiv mnogi crnac nastrada od zmijina ujeda. Ovdšašnje su zmiје vrlo otrovne, tako te već nekoliko časaka iza uboda slijedi smrt.

Južnoafrički veleposjednici drže svinje da uništavaju zmiје. Otrov zmiје ne škodi svinji, jer se zaustavi na sloju masti — ne prelazi u krv.

Ponajviše je ovdje raširena kobra. Duga je preko 2 metra. Njezin je ujed gotovo uvijek smrtonosan. Kad kobra opazi čovjeka uspravi se i oglasi (kao da daje signal sporazuma). To je sreća, možeš je za vremena ubiti. Mnogo opasnija je zmija, koja štrca u oči otrov, od kojega se može odmah oslijepiti. Opasna je i zelena zmija, koja osobito voli stablo smokve.

Kad moramo da izlazimo u tami, moramo uvijek ponijeti svijetlo, jer uvijek postoji opasnost, da ćemo susresti zmiју. Ali Bogu hvala čuvaju nas naši anđeli čuvari!«

U strahu pred lavovima.

Vlč O. Hadrian, benediktinac, misionar u Lundu, Ist. Afrika.

Iz jednoga našeg sela odselila se trećina naroda od straha pred lavovima.

Najprije je lav po bijelome danu odnio dijete nekoga muslimana na očigled zaprepastenog oca, koji je bio zabavljen gradnjom kolibe. Onda napadne lav nekoga starijeg čovjeka, koji je već htio da bude kršten, ali trebalo je ove godine odgoditi krštenje radi neuređenih mu još bračnih prilika. Iza nekoliko dana našli su od njega samo nekoliko kosti i krpica zajedno sa svetim stvarima, što ih je nosio na sebi. Pogani nijesu znali drugo nego da pitaju vračara, tko je prouzročio nesreću. »Mudri« je odgovor glasio, da su krivi doseljenici. Stari žitelji pokupiše svoje stvari i odoše tražiti novo obitavalište.

Kolibe većinom novo sagrađene stoje prazne. Praznovjerje donosi više žrtava nego vjera.

Stari urođenici nastaniše se pokraj jezera Nijassa, ali naskoro opaze, da su došli od zla na gore. Stara je stvar, da se lav prošeta i do obale jezera. Tako je i ove godine jedne noći u jednoj samo staji ubio 12 goveda, a nedavno za večernjeg razgovora pred kućom povukao nekoga stranca između njegovih drugova. Sad

je ovdje, gdje htjedoše da se nastane, progutao krokodil sina protestantskoga učitelja na ribolovu. Dakle opasnosti ima i na kopnu i u vodi.

Nesreća sa krokodilom iziskivala je naravski skupštinu seoskih starješina, da izvide, tko je krokodila »ovlastio« na to ili tko se pretvorio u krokodila. Mnijenja su se razilazila. Sumnja pade na dva neugledna seljaka. Dokaze dosad nijesam mogao doznati. Ipak je moralo biti tako — jer se »krokodil osovio na noge kao čovjek...«

Tako mi su pripovijedali crnci. Krsna voda još dugo nije isprala sve praznovjerje otaca i djedova naših novih kršćana.

Već šest godina uzalud sam želio, da čujem izbliza mumljanje lava. Naš me kućni sluga opominjao. »Oče, ne želi to! Nije to ugodna glazba!...«

— No, ako je čovjek dobro sakriven, rečem ja. — »Svejedno, ne želi si to!...«

Nekoliko dana poslije našega razgovora začuju oba moja subrata, gdje lav prolazi pokraj našega vrta. Pet

Kralj pustinje na mršavoj gozbi.

časaka prije za noćne tame, kad smo sa svijetiljkama u ruci izlazili poslije večernje molitve— naši se putevi križahu s lavljim, kako su to odavali tragovi njegovih šapa.

Slijedeće noći probudim se iza sna. Neko neprijatno gundanje u blizini... Lav?!?... Između mene i njega samo stari slamnati plot svezan za napola istruhle stupove; na prozorima rešetke od bambusa, pričvršćene sa nekoliko čavala. Šta je to prema lavljim šapama i zubima. Grčevito sam ležao između vunutih pokrivala ispod mreže za komarce, očekujući gotovo bez daha, što li će nadoći... Opet noćna tišina. Je li to bila zbilja? Ili samo strašni san? Subrača riješe dvojbu, kad su ujutro pripovijedali o istoj tjeskobi. Bilo je i tragova u pijesku.

Crnci u susjedstvu brzo dočuli o noćnom posjetu, pa me naš sluga lukavo zapita: »Oče, je li ti dosta lavljega glasa?« — Uvjerili smo se, da se isplati da odmah stavimo na prozore željezne rešetke te da naokolo vrta i samostančića postavimo zid.

»Drugu boju« dobilo je ono mjesto naše crkvene večernje molitve: Budni budite, jer neprijatelj vaš, đavao obilazi kao ričući lav tražeći koga da proždre« i ono mjesto: »Anđelima je svojim naložio, da te čuvaju na putovima tvojim.« Dosad još nije nitko od misionara pao žrtvom zvijeri usprkos opasna položaja.

Bogu hvala!«

Lov u Africi.

Iza lova na slonove najvažniji je u Africi lov na antilope i gazele. Love ih radi masnog i tečnoga mesa. Crnci se obično pri tom lovu služe mrežom.

Mreža je načinjena od jake špage i znade biti dugačka kojih 15—20 metara. Obično se razastire na ulazu u šumu, u koju zalaze antilope, kad se vraćaju s paš.

Ljudi se potom razidu po šumi u više skupina, da ih što bolje zastraše. Plašljive, kakove već jesu, odmah počnu bježati prema onome mjestu, gdje običavaju ulaziti u šumu. Čim dođu do toga mjesta nađu se u mrežama. Uzaludno je sve njihovo nastojanje i otimanje, da se riješe mreže. Ubrzo prispiju onamo i lovci, koji ih ubiju kopljima.

Elau, vrst antilope.

Druga vrsta hvatanja gazela obavlja se zamkama (lovka, stupica). To je vrlo jednostavan način lovljenja. Na dugo uže objesi se jedna motka nad onim putem, kojim gazela obično prolazi. Uže je pričvršćeno na finoj mreži, koja se poprijeko nategne nad putem kojim će životinja da prođe. Ne sluteći ništa zla, životinja ide ravno naprijed dok ne zapne o mrežu. Ovim se udarom nategne i povuče uže što drži motku, koja uslijed toga svom silom pada na glavu nesretne životinje. Za vrijeme kišâ, kad nabuja trava, načine Crnci mnoge puteve

i staze usred velikih zelenih livada, da bi po tim putevima gazele prolazile. Ove puteve tako isprepletu međusobno da sačinjavaju pravi labirint, u koji tuitamo postavljaju spomenute lovke. Uspije li gazeli izbjeći iz jedne to lako upadne u drugu.

Pri lovljenju leoparda također upotrebljavaju slične lovke, koje imaju dvije motke i na njima se gore nalazi veliko kamenje, koje će da ubije bijedne životinje. Mora se paziti, da im životinje ne umaknu. Kad crnci ulove leoparda, tada budu velike svečanosti sa igrom i pjesmom.

Pri lovljenju ptica služe se većinom omčom.

„Krumpirovi potomci“.

Od jednoga misionara iz Angole.

Briga za jestvenik nije malenkost u misijama. Prije, dok još nije bilo cesta, bilo je još gorje. Bio ti još koliko čedan, zadovoljan sa crnačkom kuhinjom znalo je ipak biti teško bez kruha i — bez krumpira! Pokušalo se tada zasaditi krumpir. Ali on ne uspijeva svuda. U lakoj zemlji na sjeveru područja Lunda redovito nije uspijevao, zato se u našem kraju krumpir dobavljao.

Bilo to negdje oko 1910. godine. Neki trgovac iz Kamahila naruči tri škrinje krumpira iz Malanje.

»Ne zadržavajte se putem« — upozori nosače, »krumpiri brzo trunu!«

— Neka ti je srce posve mirno! — odgovore momci.

U Malanje natovarili sva tri sanduka i krenuli natrag u pratnji nosača »naučnika«, koji su nosili lonce, robu i živežne namirnice. Od Malanje do Kamahila valjalo je prevaliti 450 km i to što prije!

Crnačke djevojčice nose 11 kg teški slatki krumpir.

Početakom »suhoga vremena« stiže mala karavana do obale rijeke Kuango. Malo su zakasnili. Ali rijeke nabujale od silnih kiša, te su bili prisiljeni da se tu utabore; momci našli i znanaca, kojima je dakako trebalo ispričati sve novosti. Vrijeme prolazilo, a trgovac čeka svoje krumpire. Čeka i čeka...

Jedan od nosača naiđe u blizini rijeke na jednu palmu, čija su vlakna bila dobra za pletenje šešira. Lijepa prilika za dobru trgovinu. Živežne se namirnice troše, a još treba prevaliti 200 km. »Pletimo šešire!« I tako bude tabor pretvoren u »tvornicu slamnatih šešira.«

Jednoga dana primijeti jedan od nosača, da njegova škrinja počinje zaudarati. I drugi to ustanove. Šta li će reći gospodar?...

Otvoriše sanduk i zaista: većina krumpira sagnjilo. No neki su imali dobre klice. Crnci se brzo odluče da ih posade uz obalu rijeke, gdje je poplava ostavila plodni mulj.

Pokus je uspio! Naskoro su izbile čvrste mlade biljčice. Treba samo počekati dok krumpir obrodi. Međutim plest će opet slamnate šešire, da si prikrate vrijeme.

Pet mjeseci kasnije najave se nosači gospodinu trgovcu. Zaprepaštenje — ali onda i iznenađenje! Krumpiri su bili krasni, a težina premašila onu u računu.

»Čekaj, gospodine, to još nije sve, kažu ugursuzi. Još ćemo donijeti ostatak. Sve to su potomci tvojih krumpira. Na Kuangu je dobra zemlja.«

Ova se zgoda pripovijedala po zemlji i od toga iskustva imala je koristi i misija. Nakon svih neuspjeha posadila je slijedeće godine krumpir u dolini Kuango i postigla divan uspjeh. Samo je jedno zlo. Vodeni konji šetali noću po polju i svojim zdepastim nogama pogazili nježne biljke. Ali našlo se pomoći i protiv toga.

Iz »Godišnjaka« Otaca Sv. Duha.

Iz doživljaja Sestre bolničarke.

Od S. Eligije, Sestre Sv. Križa, misionarke u zemlji Bazuto.

Prošle tri godine bio je naš kraj teško pogođen glađu i bolestima. Osobito je tifus tražio mnogobrojne žrtve među našim crncima.

Prva žrtva ove podmukle bolesti bila je u našoj misijskoj postaji jedna 18-godišnja djevojka, jedinica neke stare majke. Ujak pozove Sestru bolničarku, koja odmah požuri da pomogne. Ona nađe bolesnu djevojku u siromašnoj kolibici gdje leži na kravskoj koži prostrtoj po podu. Već tri dana nije ništa jela. Sestre donesoše bolesnici još iste večeri dobru juhu, koju je ona željno srkala. Kad je Sestra drugoga jutra htjela da ju opet vidi, opazi već iz daleka kako na otvorenim vratima stoji mali križić kao znak smrti. Sirotica Antonija umrla je od gladi. Još istoga dana bila je pokopana na obližnjem groblju. Daj Bože, da bi se nasitila na gozbi nebeskoga Janjeta.

Ova strašna bolest raširila se velikom brzinom: jedva da je jedna kolibica ostala pošteđena. Svagdje su trebali sestru bolničarku.

Jednoga dana rano ujutro bila je Sestra pozvana k nekome čovjeku, koji se strašno opekao. Opskrbljena dobrom mašću i zavojima uputi se ona do toga jadnika na visoko brdo. Pred napola srušenom kolibicom nađe staroga čovjeka gdje leži. Velike su oči zurile u Sestru tražeći pomoć, a sa isušenih usana čulo se prigušeno mrmljanje. Sa ruku i nogu, a osobito s desne strane visjela mu koža u komadima. Strahovit prizor!

Sestra, koja još nije poznavala urođenički jezik, skoči sama u obližnju kolibicu i donese iz nje tronogi lonac za kuhanje. Sa znakovima i pomoću par riječi dala je razumjeti, da bi odmah trebala tople vode. Ali gledaoci se razbježali. Samo jedan jedini mladi čovjek ostade i on je pomogao Sestri. On je razumio što je ona htjela i donese joj jedne ovčje škare. Ovim grubim

Sestra sv. Križa kao afrička bolničarka.

instrumentom rezala je Sestra kožu. Asistent donese još jednu kravsku kožu, na koju je bio brižno položen bolesnik. Međutim je već i voda postala topla i Sestra je počela da pere iznakaženo tijelo. Strašne rane dođu na vidjelo. Cijela desna ruka bila je izgorjela, tako da su mišići i kosti bile slobodne, isto tako i obje ruke na gornjoj strani, i desna noga. Ispod koljena je nastala udubina poput šake od opekline. Siromah čovjek trpio je strašne boli divljenja vrijednom strpljivošću.

Dok su rane bile zavijene nastalo je podne. Onda su počistili kolibicu i bolesnika unijeli unutra na kravskoj koži. Tu je ležao, i kako su boli ponešto ublažene započe govoriti. Koje je bilo veselje za Sestru, kad je počeo govoriti holandeskim narječjem (jezikom doseljenih Bura), jer je taj govor već naučila. Još je neko vrijeme s njime govorila i pripovijedala mu o dobrome Bogu, dragoj Majci Božjoj, anđelima i svecima. Sjajnih očiju slušao

je siromašni poganin sve te lijepe stvari, a kada Sestra prestade pripovijedati, reče on dršćućim glasom: »O, toga Boga hoću da ljubim, krsti me, da i ja budem njegovo dijete.«

Tada se najednom začuje ispod vratiju promukli glas: »Nikada!« Bio je to otac bolesnikov, preko sto godina stari poganin. Ipak je on zakasnio; bolesnik je bio već i toliko obuzet milošću Božjom, jer je htio da pod svaku cijenu bude kršten. Još isto poslije podne primi sv. krštenje na kojemu dobije ime Petar. — Tako je bila jedna duša kroz malo samaritansko djelo spašena za nebo.

Svakoga dana iza svršetka školske obuke išla je Sestra uz brdo da vidi bolesnika, da mu čisti i povije rane, i da mu uredi kolibicu, pri čemu je stari otac pomogao. Kod toga je posla uvijek pripovijedala o dragom Spasitelju i bila je uvijek prekidana pitanjem, da li je sve to istina. Čudnovata je bila strpljivost bolesnika i Sestra ga lako sklonula na to, da svoje boli svakoga dana prikaže na posebnu nakanu...

Tako prođe šest tjedana, dok je napokon bilo prazno jedno mjesto u bolnici. Ali Petar ne će u bolnicu, jer je jednom u gradu vidio, kako je neka bolničarka nemilosrdno otrgnula s bolesnika povoj, da je siromah glasno zaviknuo. Ako bi tako postupali i s njegovim strašnim ranama, on ne bi mogao izdržati. Iza dugoga nagovaranja jedva je popustio, ali uz uvjet, da Sestra ide s njim.

Jednoga lijepoga jutra polože Petra, nanovo povita, na nosila. Nosilo ga šest jakih misijskih dječaka i jedan čovjek, a on je plakao kao dijete. Bio je jako vrući dan i put po visokim brdima tako težak, da ih je na po puta zatekla noć. Milosrdni im ljudi dadoše prenoćište i hrane bolesnika. Slijedećega dana navečer stigoše u bolnicu. Osam dugih tjedana trpio je još Petar strpljivo, junački primjer za njegove sapatnike. Zadnji njegovi

pozdravi bili su namijenjeni Sestri, koja se prva zauzela za njega.

Iza smrti svoga sina osjećao se je stari otac osamljen. Sate i sate tumarao bi poljem, gdje su ga Sestre često našle. Tada je veoma rado govorio o Petru, ali sâm nije htio da čuje o krštenju. Ali Petar je molio za svoga oca...

Crne »Kćeri sv. Franje« mole kraj umirućega crnca.

Jedne kišovite listopadske večeri pozvala nas je poganka Monsabeng, da krstimo staroga čovjeka. Sestra povede sa sobom jednoga misijskog dječaka kao tumača. Mašući sa posvećenom vodom u ruci, žurio se dječak uz brdo i poviče prema ljudima, koje je sreo, da će biti kršten stari Koenane. Oni se smijahu. »Ne će se on nikada dati krstiti«, rekoše ljudi. »Ipak će biti kršten«, pridoda Sestra.

Kada je Sestra napokon stigla, razvedri se lice starca. Misijski dječak započe razgovor. Sestra se za-

čudi da on već toliko poznaje našu svetu vjeru. Pravom pobožnošću i željom primi on sveto krštenje i nadjenuše mu lijepo ime Josip. On se izjasnio, da će sada rado umrijeti da vidi svoga sina. Slijedeća jutra dođe opet Monsabeng i javi da je Josip oko ponoći blago usnuo. Kako su čudnovati putevi Božji i kako je moćna milost Njegova!...

Za vrijeme zaraznih bolesti posjetila je bolničarka gotovo svaki dan 20 do 30 učenika. O kako su se mališi uvijek radovali, kada je ona stupila u njihovu kolibicu i dijelila im darove.

U to vrijeme umrla je i jedna od naših najboljih učenica nažalost bez krštenja. Mi nismo znali da je bolesna a protestantski rođaci tvrdokorno su odbijali da pozovu Sestru i ako je bolesnica ponovno za to molila. Ipak mi se nadamo da je njena duša došla u nebo po krštenju želje. Ona je bila najbolja u katekizmu i bila je veoma pobožna prema Majci Božjoj. Njezina je teta iza njezine smrti pripovijedala, da je u svojim zadnjim časovima uvijek gledala na sliku Majke Božje, koju je objesila na zid kolibice.

Jednoga dana sretne se Sestra s Ocem misionarem, koji je izašao iz kolibice učenika Daniela; donesao mu sv. Pričest, jer nije bilo nade da bi ozdravio. Sestra nađe dječaka u groznici od 42 stupnja. Jedna žena iz susjedne kolibice donijela stolicu s bijelim ubrusom i slamnati sag. Mirno rasprostire sag po podu i stavi na nj stolicu sa bijelim ubrusom. Spasitelj se spustio na taj »oltarić«. O prevelika dobroto i milosrđe Božje! Kada je svećenik zatim, podijelivši zadnju poputninu, izašao, molila je susjeda još neko vrijeme, a onda mirno pokupila svoje stvari i otišla.

Pokušat ćemo još na svaki način da spasimo život dječaku. Sestra je došla pokrivalima gore na brdo, gdje ostade do navečer. Groznica je nešto popustila, ali bolesnik je bio tako zagonetno miran, da se Sestra pozdala jedino još u molitvu. Slijedećega jutra dođe otac

pun veselja i javi, da njegovo dijete još živi; i uistinu djetetu je bilo mnogo bolje. Ipak je još 6 tjedana trajalo dok je mogao napustiti kolibicu.

Nedaleko je bila jedna žena, koja je četiri nedjelje lebdjela između života i smrti. Jednom, kad se zločesta punica udaljila, krstila je Sestra bolesnicu na ime Klementina. Kako je njezin muž odsutan, u službi kod Evropejaca, to ova mlada žena stoji posvema u vlasti svoje tvrde punice, koja joj ne dopušta vršiti svoje vjerske dužnosti. Dobri će Bog u svojoj dobroti sve urediti. Preporučamo je u molitve...

Pred Uskrs bile su Sestre pozvane k Danijelovom ocu, koji se vrlo veselio radi ozdravljenja svoga sina. On je bio nešto bolestan, a ipak je znao da će umrijeti. Bio je katekumen, ali se već dugo nije brinuo za vjeru. On se od srca pokajao za svoju nevjeru i bio je kršten na sam Veliki četvrtak. Zahvalio se je zatim misionaru rekav: »Tako, — sada želim umrijeti«. I doista — legne i umre...

Bilo je jednoga lijepog, toplog proljetnog dana. Sestre su — sve do jedne — dojašile na susjednu stanicu, a misionar poslije svete mise pošao na brda. Ljudi se iz crkve razišli u svim pravcima. Poslije podne dođe Otac misionar od trojice naših misijskih učenika te zamoli da bi Sestra brzo pogledala jednu tešku bolesnicu. Ona se brzo spremi i slijedi čovjeka na konju. U blizini sela morali su proći kroz neku guduru, a zatim se popeti na strme pećine. Jedan je čovjek vodio konja a druga su dvojica naprijed pomagala Sestri. Kad stigoše gore, pozdraviše je veoma srdačno. Mnoga djeca još nisu vidjela bijelog čovjeka, a još manje Sestru; gledali su je kao čudo. Tada se brzo uputiše k bolesnici. Ona je bila u velikoj groznici. Kraj nje je ležalo zdravo, tek 4 tjedna staro djetesce, a petero ostale djece stajahu okolo bolesne majke. Ona je bila krštena na ime Paulina i već slijedećeg jutra uzme je dragi Bog k sebi.

U udaljenom brdskom seocu opazi Sestra lijepo namješten vrt s breskvama, koje su bile u lijepom cvatu. Taj je vrt pripadao tome dobrome čovjeku, koji je Sestru zvao. Pred nekoliko je godina bio u službi Evropejaca i tamo je vidio mnogo toga, što je kod kuće upotrijebio. Nasadi za povrće i voćke velika su rijetkost u selima urođenika.

Iza nekoliko mjeseci bio je taj dobri čovjek kršten na misijskoj postaji i od tada je živio kao uzoran katolik. Nažalost i njega napadne podmukla bolest. Ali se nitko za njega nije brinuo, premda je on, dok je bio zdrav, imao brigu za cijelo selo. Njegova je žena bila ravno-dušna, kako je to često slučaj kod urođenika. Tako je taj čovjek već iza 5 dana umro. Susjedi su pripovijedali, da on za vrijeme svoje bolesti nije mnogo govorio, već da je ponajviše molio krunicu.

Tako se izmjenjuju u misijskom životu veselje i žalost. I upravo u teškim kušnjama osjećamo Božju blizinu, Njegovu dobru ruku pomoćnicu, koja duše privlači k sebi.

Crnački pjesnik o dobročinstvu.

Domaći svećenik iz Dahomeje vlč Toma Mulero poslao je Družbi sv. Petra Klavera izvadak pravoga crnačkog pjesništva iz Dahomeje. Evo nekoliko misli:

Zar bismo dobro djelo propustit smjeli,
ako često puta nijesmo hvalu želi?
Dobročinstvo ne donosi smrt, onome, tko ga iskazuje.
Tko dobro čini, taj ne mrije.
Dobrotvor bolesti podložan nije.
U kući dobroćinca sreća se nastani.
Dobrotvor ima često brojno potomstvo.
Zasluzno je dobro djelo — ali zločin ne zacijelo!
Čini dobro! Tko u dobru ne ustraje, ne će primit plaće.
Prije il kasnije bit će dobro nagrađeno.
Dobročinstvo ima ime »Nezaborav.«

Ni životinja ne zaboravlja onoga, tko joj pruža hranu.
Ovca teško zaboravlja onoga, tko je čeka i hrani.
Koliko manje zaboravljamo gostoprimca, koji nas je podvorio tanjurom mesa.
Dobro djelo iskazano pilencu ne će ostati nenagrađeno.
Bilo i nakon 20 godina, njegova će juha razveselit tvoju kuću.

Tko za primljeno dobro ne hvali,
taj je kao tat, koj' ti u kuću provali.
Tko znade zahvalit za dobro djelo primljeno u navečerje, primit će zacijelo još druga dobročinstva.
Tko ne dokaže svoju zahvalnost za primljeno dobro, umanjuje dobrotvoru radost darivanja.
Bog je najviši platac.

Jednaka mjera hirze natrag se daje, kako posuđena je.
Tko posuđuje olovo, ne će zahtijevati da mu se srebro vrati — tko posuđuje bakar, ne će olovo zahtijevati.
Bog je nevidljivi Kralj, koji zasluge prema pravednosti dijeli.

On je Kralj i Platac.

Slava Božja je beskrajna.

More se nikad ne isušuje.

Uzalud će se pokušati silno more u rijeku svesti.

Vodu ne možemo dijeliti oruđem što reže.

Evo kako i u surova čovjeka prirode ima plemenitih čuvstava!

Lijepe slike Presv. Srca Isusova

Veličina: 25×37 cm — cijena s poštarinom 7 Din

» 37×50 cm — » » » 12 »

Tko naruči 10 ili više komada, dobije 20% popusta.

Narudžbe prima sa zahvalnošću:

Družba sv. Petra Klavera, za afričke misije
Zagreb, Draškovićeve 12.

„Kruh sv. Antuna“ za Afriku.

Sv. Ante veliki čudotvorac toliko pomaže! Jesmo li mu već uzvratili hvalom za primljene milosti? Podajmo koji puta na čast sv. Anti »za kruh« crncima u Africi milodar. Nijesu li to njegovi posebni miljenici, kojima je želio naviještati blagu vijest spasenja?

Darove za »Kruh sv. Ante za Afriku« prima sa zahvalnošću Družba sv. Petra Klavera te ih šalje najbjednijim misijama.

Kako je Bog kaznio lažljivicu.

Zabilježio O. Konrad iz Družbe Duha Sv., misionar u Vrede, Južna Afrika.

Prije tri godine bio sam u Rimu prigodom beatifikacije miloga brata kapucina Konrada. U ogromnoj crkvi sv. Petra promatrao sam oltare, kojih ima 30. Upade mi u oči napose jedan zbog svoga neobičnog imena. Narod ga naziva »oltar laži.« Predstavlja naime prizor iz života sv. Petra, gdje su dva lažljivca kažnjeni naglom smrću: podmukli Ananija i njegova žena Safira. Lagali su sv. apostolu, da su svoju zemlju prodali za manje novaca, da tako uzmognu zadržati suvišak. Htjeli su da se pokažu pred svijetom kao dobrotvori kršćanske zajednice, a uistinu su bili licemjeri. Ali slabo su se proveli kod sv. Petra. Nadahnut Duhom Svetim uvjerio se o njihovoj neiskrenosti i zatražio za njih kaznu Božju. Time je htio da dade opomenu svima, da ne zaborave na 8. zapovijed Božju: »Ne reci lažna svjedočanstva...«

Hoću da vam navedem strašan primjer, što se ovdje nedavno dogodio. Jedan od moje subraće bio u tome mjestu, pa mu tamošnji misionar pripovijedao tu istinitu zgodu.

Bilo je u R. Rado bih naveo ime mjesta ali skromni redovnik, koji je bio saučesnik događaja izrično mi je zabranio, da se spominje njegovo ime. R. je lijepa misijska postaja Južne Afrike. Pokršteno je već mnogo pogana, pa se misionar mnogo muči da ih očuva od poganske zaraze. Naročito su zazorne poganske igre, koje je morao zabraniti, jer se tom zgodom ponapiju piva a posljedice su tučnjave i izgrede svake vrste.

Jedne nedjelje sazivalo je muklo udaranje bubnja opet k svečanoj igri. Neke od kršćana zamamilo je udaranje bubnja te su i oni učestvovali. Začuo to misionar te odluči da će slijedeće nedjelje javno ukoriti krivce. Običaj je takav u onome kraju da se javni izgrede moraju i javno kažnjavati. Kao što je poznato, bio je to običaj i u najstarije doba kršćanstva.

Nadode nedjelja. Među kršćanima, koji su žurili k sv. misi bili su i oni, koji su učestvovali u zabranjenoj igri. Pater je propovijedao, čitao sv. misu, a poslije mise okrenuo se vjernicima veleći:

»Dragi moji, nerado činim, ali moram... Čuo sam, da su kod poganske igre prošle nedjelje učestvovali i neki od vas. Neka se sami jave, koji su bili... Dakle, tko je bio tamo?«

Grobna tišina. Istupi nekoliko djevojaka i mladića. »To nijesu svi,« reče Otac — »tko je još bio kod igre?« Opet tišina — opet nekolicina istupe. Misionar ih pažljivo pogleda i nastavlja: »Još nisu svi!...« Jedna žena nije se javljala, a kako je pater čuo, učinila je najgore izgrede.

Pater opet čeka... Grešnica mirno sjedi, kao da se to nje i ne tiče. Tada je misionar oštro pogleda i upita: »A ti, Emo, nijesi li bila?«

Nazvana žena podigne naglo glavu i drsko odvрати: »Ne, nisam učestvovala!« Misionar će opet: »Ali vidjeli su te!...« Na to ona ponovno slaže i svoje riječi potvrdi zakletvom: »Bog da mi smjesta okrene glavu!«

Ovakva zakletva nažalost je ovdje uobičajena. Ni ne misle što kažu. Međutim sada se kletva ispunila... Kad je žena izgovorila riječi: »Bog da mi se okrenula glava...« reče misionar tiho kao nadahnut višom silom: »Tako neka bude!...«

U isti tren promijeni se izraz lica lažljivice. Izgledala je kao okamenjena; i gle čuda! Glava zajedno sa vratom počne se lagano okretati... Žena obezumljena strahom i bolom počne jaukati i zapomagati. Svi se okreću prema njoj. Ljudi je uhvate za ruke i vode iz crkve. Glava se toliko okrenula, da je očima gledala na leđa. Ljudi je vode do njene kolibe, gdje se skupilo mnoštvo svijeta. Žena galami, kao da je nečastivi ušao u nju. Njezini rođaci pozvali katehistu Petra, da se moli za nju, da je Bog oslobodi te strašne rugobe. Petar je bio ugledan čovjek, on će da uredi stvar. — Dođe i on tamo, a znajući za uzrok nesreće pozva grešnicu na odgovornost. Reče joj, da je tu kaznu zaslužila. Treba da prizna krivnju i neka skrušeno ispovijedi svoj grijeh. Ema prizna da je lagala i da je bila kod igranke. Petar ostavi grešnicu da okaje grijeh svoj do sutra a onda pozove patra, koji je odmah došao. Ugledao je strašnu sliku: Glava nesretnice, bila potpuno okrenuta, lice iznakaženo od bola, a na usta izlazi pjena. Stenjala je i jaukala. Tada svećenik pristupi k njoj i počne za nju moliti, da bi se dragi Bog smilovao i riješio je nakaze, pošto je pokorno priznala svoju krivicu i lijepo se ispovijedila...

Polako počne se glava pomicati i vraćati na svoje mjesto i za kratko vrijeme bila je izliječena.

Ova kazna djelovala je uspješno. Ema je sasvim drukčija: skromna i skrušena i nikad više ne će lagati.

Misijski biskup blagoslivlje crnče.

Biskupove čarape.

Od S. Felicijane, misionarke Dragocjene Krvi, Kibošo.

Mkavuli, uboga poganska udova našla je zaklon na misiji zajedno sa svoje dvoje djece. U mnogim patnjama rano je ostarjela. Mkavuli je svuda rado pomagala. Prepuštali smo joj dječju kuhinju i cvijetnjak. Mkavuli je sve promatrala što se događa: tko dolazi i odlazi i šta tko radi.

Jednom dođe u pohode naš biskup. Mkavuli opazi, da kršćani ljube prsten, pa i ona zaželi, da visokome gospodinu iskaže tu počast. Ali smije li ona da to učini? Ta ona je poganka! Sakrije se iza grma i promatraše visokoga gospodina, koji je nije opazio, inače bi i njoj rekao dobru riječ.

»Smijem li barem da poljubim tragove njegovih stopa?« pitala je dobra Mkavuli djecu s misije? i doda: »Ja još ne pripadam kršćanskoj obitelji. Dakako, radije bih prinijela svoja usta na sjajni kamen biskupovog prstena, to bi mi zacijelo donijelo dio Božjega blagoslova, dok ne budem krštena.«

Malo zatim donese mali Očev poslužnik ljubičaste biskupove čarape, da se uredi u kući Sestara. Mkavuli ih opazi, pa kad su čarape ovješene da se suše, otšulja se ona, pokleknu i pritisne nekoliko srdačnih cjelova na mokre čarape. Opazi je Sestra kuharica i dovikne: »Šta to radiš, Mkavuli?«

»Toba, toba!« — Oprosti, oprosti! — odvrati prestrašena poganka. Htjela sam da poštujem biskupove čarape; jer sam poganka ne mogu da poljubim niti prsten niti njegove noge... Jesam li opet nešto učinila, čega nisam dostojna?«

Dobra Mkavuli bude naskoro pokrštena sa svojom djecom te je živjela kao revna kršćanka.

Što želi crnčica ponijeti u nebo?

Djevojčice jednoga sirotišta na Madagaskaru imale duhovne vježbe. Poslije minule šutnje upita malena Klarica svoju drugaricu:

»Reci mi, Agnezo, zar se baš ništa ne može ponijeti u nebo?«

— A što bi ti htjela da poneseš?

»Lijepu sličicu Majke Božje, što mi je poslala krsna kumica iz Evrope!« odgovori Klarica.

„On govori malo, ali...“

O. Josip, misionar u Ugandi bio je simpatičan čovjek, uvijek spreman na pomoć ali ozbiljan. Crnci su ga dobro poznavali te bi govorili: »Taj čovjek govori malo, ali...« Time su htjeli reći, da je mudar. Pitali bi ga za savjet u svojim gospodarskim poteškoćama. S malo riječi riješi im stvar i oni odlaze zadovoljni veleći: »On govori malo, ali...«

Jednoga dana igrali su se dječaci na dvorištu misije »mueso«, omiljelu igru za velike i male.

U zemlji izdubu 32 jamice u četiri usporedne crte; na svakoj je strani 8 jamica, u koje će zatjerati kuglice, koje u Ugandi zovu »mpiki«.

Jednome od igrača zaleti se u borbi zrno graha u nos, da nije znao kako. Što se više trudio da ga istisne to je zrno više sililo unutra. Dječaka zahvati strah. Pokušaju i drugovi da izvade zrno, ali stvar bude još gora. Dohrli majka sa svima susjedama. Jedne viču, druge plaču. Sve kušaju da izvade zrno, ali ga već i ne vide. Dječak svejednako viče...

Hitno bude pozvan seoski doktor živinar, koji je zapravo kovač, ali ima zato i potrebne »kirurške sprave«. Dođe i on sa svojim kliještama i čuskijom. Njegovim se dolaskom dječak ponešto ohrabri. Majka uzdiše, sve napeto očekuje uspjeh »operacije«.

Stari »kirurg« pokušava svim svojim oruđem i muči nos jasnoga mladića, ali sve uzalud. Tada dovikne majci: »Ja bih bio mogao pomoći, da me nijesi prekasno pozvala.« Iznova započne plač i jauk... Tada vikne neki živahni dječaci, koji je češće dolazio na misiju:

»Pođite k patru, koji malo govori!...« Sve je sporazumno. Iznova osokoljena kreće povorka do Oca Josipa, predstojnika misije, sigurni su ljudi da će vidjeti ne čudo nego — izlazak graha iz nosa.

Našli su Oca »koji malo govori« i ispričovijedali nevolju, te ga zamole, neka bi pohodio jadnoga Mbaga.

Otac Josip pođe na lice mjesta i nađe dječaka u majčinoj njezi. Svi šute, gledaju i slušaju... Otac pođe do dječaka, nasmiješi mu se, uzme ga za bradu, podigne je uvis i gleda u nos. Stari crni doktor, kirurg i t. d. sjedne naprotiv dječaka, da bolje vidi, što li će pater da uradi, pa da i on nauči tu tajnu.

Otac Josip pođe do kolibe, otvara ormar u stijeni, uzme nešto i vraća se sakrivši ruke iza leđa pod svoj ogrtač. Bez daha prate crnci njegove kretnje. On zatisne dječaku oči i glavu mu potisne malo natrag; drugom rukom utisne palac i kažiprst u nos Mbagin i drži ih tako neko vrijeme. Tada izvuče prste i posmatra...

Dječak dršće u naručju svoje majke. Najednom širom otvori oči pune suzâ, čvrsto strese glavom i žestoko kihne baš u smjeru crnoga liječnika, koji je pozorno piljio u njega otvorenih ustiju. Grah iz nosa srećno izleti iz proširene nosnice u — otvorena usta seoskoga operatera, koji je prekasno saznao za slučaj i ovaj počne puhati i kihati na sveopće veselje. I on se sâm smijao.

Što li je to misionar učinio? Dao je jednostavno dječaku dobru dozu najboljega papra...

Majka, Mbaga i svi prisutni odoše zadovoljno mrljajući opet: »O, taj čovjek, — on govori malo, ali...«

Iz »Misija Bijelih Otaca u Africi«.

Crnac — misionarovoј majci.

Jednoga dana pisao sam majci u daleku domaju. Moj »mežnar«, koji je saznao za to, htjede da priloži svoj listak. Šta li će lijepo on da piše mojoj majci!?...

»Ja poznam dobro tvoga sina: On ima troje duge hlače. Ti, njegova majka, imaš zacijelo još više. Molim Te, pošalji i meni jedne hlače! — Gotov sam.«

P. G. C., misionar (Iz »Strenna«).

Milija im ljubav Isusa Kralja nego čast crnačkih kraljevnâ.

Vlč Otto Mors, Bijeli Otac, Bukoba (Ist. Afrika).

Crnački kralj Mutahangarva, vladao je od 1903. do 1916. malim narodom Baziba. Zajedno sa svojim vijećnicima držao se žilavo starih poganskih običaja to više, što su mu oni davali neograničenu vlast nad svojim podanicima.

Bijeli Oci nalazili su se u blizini »dvora«, pa bi se češće znali vraćati u prijestolnicu, da se poklone svome vladaru. Prazan i besmislen život na dvoru nije se dopao Kaibohorori, najstarijoj kćeri kraljevoj, zreloj i umnoj djevojci te ona jednoga dana bojažljivo zapita oca, bi li smjela da se dade kod Otaca poučiti u kršćanskoj vjeri. Otac je ne usliša. Poglavar obližnje misijske postaje Bijelih Otaca imao je više sreće. Njemu se kraljevna potužila i on zamoli kralja u ime kćeri. Kralj nije odbio molbu, ali uz uvjet, da njegova kćerka napusti »dvor«, ako želi postati kršćankom.

Kaibohorora spremi svoje stvari i pođe radosno u progonstvo poradi svoje vjere. Ovdje u zemlji Behaja ovakvo progonstvo nije tako bolno ni teško, jer se u pješačenju od dva tri sata lako može doći iz jedne države u drugu. Kaibohorora se nastanila na misijskoj postaji Kashozi (Brdo Marijino), koja je jedan sat udaljena od njezine domovine. Tu se dala poučiti u kršćanskoj vjeri, i bude krštena. Primila je ime Skolastika. Poslije sv. krštenja vratila se na misijsku postaju Murgana, u zemlju svoga oca, ali u očinsku kuću nije imala pristupa. U blizini misije sagradili su joj kućicu. Svojim korisnim i raznovrsnim radom mnogo je koristila misiji.

Poslije smrti svoga oca, iako smatrana od svih pogana kao uzročnica njegove smrti, primila je u nasljedstvo jedan gaj banana. Ovdje još i danas živi sa svojom nećakom, kojoj je druga majka. Skolastika je ostala

dobrom kršćankom. I ovdje vrijedi riječ Gospodnja: Bog izabire slabe, da ponizi jake i ohole.

Skolastika je imala po ocu jednu sestru, koja se zvala Kokumerera (t. j. dugo živi). Kad je njezin brat stupio na prijestolje, imenovao ju je zaštitnicom svoga kraljevstva. Kokumerera je bila dakle »afrička vesta-linka.« Primila je u posjed veliki gaj banana i veliku četu služinčadi. Poradi toga se nije smjela udavati i morala je čuvati štit i koplje svoga brata kralja.

U početku joj se sviđalo igrati ulogu velike gospođe, no postepeno je postajala sve pristupačnija Skolastici, koja je pokušavala privesti je u krilo prave vjere. Skolastika je stanovala u njezinoj blizini. Kad se konačno dala upisati među kandidatice za sv. krst, oduze joj brat sve sluge i sluškinje. Kod krsta primi ime Gerhardina. Živjela je zajedno sa svojom majkom pogankom. Svevišnji vodio ju je raznim bolestima i nevoljama naprijed putem krepости. Sve svoje patnje i križeve snaša strpljivo i danas je revna kršćanka. Dočekala je i tu radost, da joj je danas i majka kršćankom. Na Uskrs 1937. krštena bje na ime Albina.

Divan je Bog u djelima svoje milosti!

Velike prednosti uz male dužnosti.

Ne biste li htjeli zadobiti velikih prednosti primivši malene dužnosti.

»Kako to može biti?«

Dajte se upisati kao promicatelji Družbe sv. Petra Klavera!

»Nemam vremena za to!« ...

Za promicatelja Družbe ne treba mnogo vremena..

»Ali treba vršiti još posebne dnevne molitve, a ja ne mogu da preuzmem nikakvih novih dužnosti.«

Molitva za misije doista je sveta dužnost promicatelja Družbe, no za to nijesu propisane posebne molitve,

a ipak kao članovi možete dobiti mnogo duhovnih darova.

»A koje su dužnosti promicatelja?«

Tko želi pristupiti Družbi kao promicatelj, pošalje svoje ime i točnu adresu s prvim godišnjim prinosom od 5 Din. na adresu Družbe.

»To je svakako lagana dužnost, ali mislim da je tim malenim prilogom malo pomoženo.«

Istina, ali uzmimo priloge od stotine i hiljade promicatelja zajedno, to sačinjava lijepu svotu, s kojom se može mnogo učiniti za misije.

»A koje su to velike prednosti promicatelja Družbe sv. Petra Klavera?«

Oni su dionici:

- 1) Sviju molitava i zasluga afričkih misijskih društava, s kojima je Družba u duševnoj vezi.
- 2) Svih molitava obraćenih crnaca i mnogobrojne crnačke djece, koja urešena milošću krsta ulaze u nebo.
- 3) Svih dobrih djela članova Družbe.
- 4) Dnevnih molitava, što se u Družbi vrše za dobrotvore.
- 5) Svete mise, što se svakog mjeseca čita za članove, kaošto i svetih pričesti, koju svi članovi primaju na istu nakanu.
- 6) I poslije smrti dionici su sv. mise, što se svakoga mjeseca čita na 3. petak za preminule dobrotvore, a isto tako i svetih pričesti, što svi članovi primaju na istu nakanu.
- 7) Sv. mise, što se svake godine mjeseca novembra čitaju za pokojne članove.

Hoćete li još oklijevati, da se upišete kao članovi u Družbu? Pošaljite naskoro svoj naslov s prvim godišnjim prinosom na adresu Družbe sv. Petra Klavera u Zagrebu. (Draškovićeve 12).

Majmunova lukavština.

Od Oca Ferdinanda, benediktinca, misionara u Mahanju,
Istočna Afrika.

Tri crnačke žene skuhale rižinu kašu — i hoće upravo da ručaju, kad najednom opaze, da je u polje kukuruza navalio čopor majmuna, da izjedu mekane, zelene klasove. One potrče da otjeraju te četveronožne lopove ali u brzini zaborave poklopiti lonac. Nijesu opazile, da se jaki majmunski poglavica odvojio od skupine, da pođe u tadbina. Na livadi i dvorištu nema nikoga. Majmun pođe za kokošima a ove pobjegnu u otvorenu kuću. Majmun požuri za njima. Iznenada namiriši kašicu. Brzo sjedne pokraj lonca da se gosti. Kad su se žene vratile, budu silno ogorčene videći drzovitog majmuna, gdje marljivo prazni lonac. Vikom i batinama htjedoše ga otjerati. Majmun nije u neprilici. Jedan, dva, tri — pograbi lonac i otrči s njime u gusto grmlje. Ovdje razlupa zemljani lonac, natrpa polovicu kaše u svoje lične kesice, drugu polovicu savije u kuglu i zadovoljno se keseći otkaše do svojih kričavih drugova, udobno zvačući slasnu kašu.

Kako Moari mole i pozdravljaju.

Od jednoga misionara Družbe sv. Josipa, Mill Hill.

Tek što sam stupio do podnožja oltara, zaori za mnom gromorni muški glas. Mislio sam da čujem bojni krik poganina, koji daje znak za juriš. Ali ne! Bio je to samo znak glavnoga katehiste za poziv na molitvu. Ali kada već on sâm tako viče, što treba tek reći od čitave skupštine, koja slijedeći njegov poziv počne da moli...

Nije to bio tek prvi tutanj groma nego grmljavina od stotine gromkih glasova, izmiješana tankim kričavim glasovima ženâ. Moare ne možeš od toga odučiti, da ne viču svoje molitve. Oni su uvjereni, da ih Svevišnji tako bolje čuje i da mu je to milije. Protiv toga ne da se ništa učiniti. Svećenika, koji služi sv. misu, smeta to, ali — na sve se čovjek priuči...

Kad izlaze iz crkve nastaje sveopće trenje nosova. Ne rukom nego nos o nos: rođaci, prijatelji i znanci dodiruju se međusobno nosom u znak najsrdačnijega pozdrava.

Najvažnije u smrtnom času.

Da i crnci poznaju ono »j e d n o p o t r e b n o«, pokazuje eto ova činjenica. »Nedavno dode« — piše jedan misionar od Bijelih Otaca, — »rano ujutro jedan mršavi mladi čovjek kašljući u crkvu; bio je toliko oslabio, da se jedva držao na nogama. Kad sam se začudio pohodu ovoga smrtno bolesnog čovjeka, reče mi, da ima sušicu te da se bojaio, da bi morao umrijeti bez svetih sakramenata. Uputio se zato na put u misiju, koja je sat i po dobra hoda udaljena od sela. »Moja je životna snaga pri kraju,« reče on. »Mučno sam se dovukao ovamo, i molim sada, dajte, da primim zadnji puta svoga Spasitelja, da umrem u Njegovom naručju...«

Brzo ispunim njegovu želju. Spasitelj ga je uslišao: malo za tim uzme ga k Sebi u vječno kraljevstvo.

Sadržaj

a) ČLANCI:

Stranica	Stranica
Presv. Srce Is. smiluj se nam! . . . 3	Moja Zvijezda 50
»Misni savez za Afriku« . . . 4	Prije svega kršćanin . . . 52
Kraljevska porodica 5	U domu kršč. ljubavi našla
Potpuni oprost 7	je Mkeku sreću 54
Prosta godina 1939. 8	Ja sam Pastir Dobri 58
Kalendarij 9—20	U potrazi za dušama 59
Afriku Isusu! 21	Moj sluga Marko 62
Treba spasiti još 1 dušu! . . 22	U opasnosti od leoparda,
»Ne mogu da zaboravim	škorpiona i zmiya 65
njezine riječi!« 25	U strahu pred lavovima . . 69
Marija Terezija ozdravlja	Lov u Africi 71
crnačkoga kralja 25	»Krumpirovi potomci« . . . 73
Bog i ljudi 27	Iz doživljaja S. bolničarke . 76
Kakvoća 29	Crnački pjesnik o dobročin. 82
O crnačkim fetišima 30	Kako je Bog kaznio laž . . . 84
Iz pisma O. Mlakića 34	Biskupove čarape 87
Sve na slavu Boga 35	On govori malo 89
Afričke poslovice 36	Crnac misionarovo majci . 90
Apostolski izlet 37	Milija im ljubav Isusa Kra-
Molimo — žrtvujmo! 40	lja nego čast 91
U pomoć! 41	Velike prednosti — male
† Vlč. O. Serafin Tvrtković 42	dužnosti 92
Križ nam daje srčanosti . . 43	Majmunova lukavština . . . 94
Skriveno junaštvo 44	Kako Moari mole i pozdrav-
Sa Isus. preko brda i dolina 46	ljaju 95
Gospina Krunice! 50	Najvažnije u smrtnom času 95

b) SLIKE:

Stranica	Stranica
Presv. Srce Isusovo 18	Kip Bezgrešne od crn. umjet. 51
Srce Isusovo nad Afrikom . 21	Crnče čezne za svijetlom . 54
Soba sv. P. Klav. kapelica 23	Crna Sestra poučava . . . 56
M. T. Ledóchowska 25	Dobri Pastir 58
Kralj Grifit 26	Magarica, dobar izvidnik . 61
Siromašni crni katehista . 27	O Laagel, lovac duša . . . 65
Pomoć. misionarka u tiskari 28	Škorpion 66
Isus sa sv. Ivanom 29	Leopard 67
Crnački fetiši 31	Andeo čuvar. — Zmija . . 68
Dryene maske za ples . . . 32	Lav u slobodi 69
Vlč. O. Mlakić pred kolibom 35	Lav glode kost 70
Afričke rasline 37	Elau, vrst antilope 72
Na trgu banana u Africi . . 38	Crnčice s teškim krumpirom 74
Zdravo, križu, nado jedina! 43	S. sv. Križa, afr. bolničarka 77
Škrinja iz Evrope! 44	Crne »Kćeri sv. Franje« . . 79
Misionar na putu 46	Sv. Ante s Isusom 84
Sv. Josip 48	Mis. biskup blagoslivlja . . 87
Kraljica sv. krunice 50	Majmuni 94

Mnogi čitatelji crnačkoga kalendara nemaju još zaci- cijelo misijski glasnik

„JEKA IZ AFRIKE“,

koji svaki mjesec donosi nove vijesti iz raznih krajeva afričkoga kopna.

Dobije se u raznim jezicima.

U hrv. i slov. jeziku stoji godišnje 10 Din.

Čitajmo vijesti naših katoličkih vjerovjesnika! Utješno je za svako katoličko srce vidjeti u riječima i slikama, kako napreduje kraljevstvo Isusovo u Africi, ali teško je gledati i slušati, da još preko 100 milijuna crnačkih pogana čeka na spasenje.

Pomozimo stoga rado misijski rad! Pretplatimo se na »Jeku iz Afrike«, da se češće življe sjetimo potrebe naše suradnje duhovne i materijalne!...

I za djecu postoji misijski listić

„CRNČE“

U hrv. i slov. jeziku stoji 7 Din., a u ostalim jezicima 10 Din.

Naručimo našoj omladini »Crnče«, da zarana upozna i zavoli sveti rad za proširenje kraljevstva Božjega na zemlji.

Oba glasnika naručuju se na naslov:

DRUŽBA SV. PETRA KLAVERA,

Zagreb, Draškovićeve 12.

Trnje, kamen... zmija ljuta,
Divlje zvijeri koji puta
Vrebaju na misionara —
Tropsko sunce ljuto pali,
Ali truda on ne žali,
Jer za duše sav izgara...